

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, május 3.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Arad 1900. évi zárszámadása.
A képviselőház ülése.
A Reichsrath botrányai.
A munkások ünnepe.
Vizsgálatok a pénzügyigazgatásnál.
Valéria főhercegnő kegyelete.
Krausz József pénzügyigazgató nyugdíjazása.
Éljen a trónörökös!
Szerződötetés kiló-számra.
Hamis lírák Aradon.
Tárca: A Lim völgyén. Irta: Bibó Lajos.
Csarnok: A jubileum elmarad. Irta: Sas Ede.

Arad 1900. évi zárszámadása.

Arad, május 2.

A múlt évi zárszámadások, melyeket a pénzügyi bizottság már letárgyalt és helybenhagyott, s a miről annak idején mi is hírt adtunk, most egy könnyen áttekinthető és a lefolyt év háztartási viszonyainak s a város vagyoni állapotának minden részleteiben hű képét adó kimutatásban jelentek meg, a mely kimutatást a számvevőség nagy ügyszeretet és buzgalommal készítette a városi képviselők s általában az érdeklődő közönség számára.

Szinte sajnálja az ember, hogy ezen munkálatot, melyben a számok a laikus előtt is érthető nyelven beszélnek, idő és hely szüke miatt, alaposan és apróra nem ismertetheti, s csak a főbb tételek érintésére kénytelen szorítkozni.

Az első, a mit az 1900. év háztartásának eredményéről konstatálhatunk, az a *többlet*, melyet a zárlat mérlege mint egyenleget 6389 korona összegben feltüntet. Az előző évben, vagyis 1899-ben a háztartás mérlege két annyi (12,042 korona) *kevesebb*-tel zárult, a mi az idei gazdálkodás eredményét több mint 18,400 koronával kedvezőbbnek tünteti fel. Ez az eredmény ugyan az 1 millió hétszáz ezer koronára rugó forgalommal szemben nem nagyon jelentős, de azért — a javuló irányzat jeleképpen — örömmel üdvözljük ezt is.

Valamely zárszámadás méltatásánál igen természetes, hogy első sorban az is tekintetbe jő, mily arányban áll a zárszámadások által konstatált eredmény az azon évi háztartás alapjául szolgáló előiránnyal. A *bevételek* a múlt évben 31,260 koronával több folyt be s azonkívül még 93,947 korona követelés maradt a jövő évi háztartás javára. A *kiadások* igénylete is az előiránnyal 2,469 koronával kevesebb. Így az 1900. év eredménye már e részben is kedvezőnek volna mondható, ha az előző évből fennmaradt *kötelezettségek* nem estek volna ennek a háztartásnak terhére. A terhek számbavételével az 1900. évi háztartás a mostan folyónak 65,800 korona függő tartozást hagyott örökül, de egyszersmind közel 94.000 korona követelést, a melyből azonban csak körülbelül 73,900 koronának a befolyására számíthatnak.

A mi már a múlt évi állapotokkal

összehasonlított helyzetet illeti, azt röviden a következőkben adhatjuk: A *jövedelem* és az *előreláthatólag befolyandó követelés* együtt 1900-ban 1,701,786 korona, az előző évben 1,370,700 korona volt; ellenben a *kiadás* és *fennmaradt tartozás* együtt 1900-ban 1,695,487 korona, míg az előző évben 1,382,832 korona volt. Ebből látható, hogy ugy a *bevételek*, mint a *kiadás* az előző évhez képest tetemesen emelkedett, úgy, hogy a forgalom átlag 1900-ban 319,044 koronával nagyobb, mint a *mennyi* 1899-ben volt. Arad tehát csakugyan nem *marad*, sőt inkább modern város minden ízében; emelkednek az *igényei*, mint az átlag emberé vagy az államé és ezen igényekhez, mint megmásíthatatlanul adott színvonalhoz képest *kell* a *kiadásoknak* is *emelkedniök*. Ezt az *optimista* nézet, a *budget táulásának*, a *forgalom fejlődésének* nevezi. Nem akarunk itt most e fölfogással vitázni, sem a zárszámadás eredményeinek a tanúság levonásáig menő behatóbb méltatásába bocsátkozni. De midőn föntartjuk magunknak hogy rövidesen visszatérünk a tárgyra, mely mindnyájunkat oly közel érdekel, egyben el nem mulaszthatjuk ismétlenül elismerőleg kiemelni azt a derék munkát, melyet a számvevőség a házi pénztár és a községi vagyoni állapotának nyilvántartása körül az előtünk fekvő elaboratum készítésének alkalmából is végzett.

TÁRCA.

A Lim völgyén,

— Epizód a boszniai hadjáratból. —

Irta: Bibó Lajos.

A kik az okkupáló hadsereggel jártak lent a fekete hegyek országában, a zavaros Lim vadvirágos partján, azok sokáig vissza fognak emlékezni még arra a névre, hogy: Banjaluka. És lesznek bizonyára még többen, a kik egy könyvet is szétmorzsolnak szemükben, mikor elolvassák ennek a nyomorult, régi, picike kis városnak a nevét, melyhez annyi gyász, annyi bánat fűződik.

Egy véres temető az a hely a kopár gránit-sziklák sötét völgyében, a hol mintegy háromszáz magyar fiu alussza örök álmát a jeltelen sírokban.

A török elkerüli messzire a sziklás modort, hol gyaurok pihennek; a távolban, a mi aranykalásos rónáságunkon siró anya és bánatos özvegy bus sóhajtása pedig még a szelek szárnyán sem jut el odáig, hiszen olyan messze van az. annyira idegen világban.

Pedig hát...

Milyen furcsa is volna, én Istenem, ha egyszer visszatérnének azok, akiket a hadsereg ott felejtett a fekete hegyek országában, az utak szélén, a patakok árkában s beállítanak véresen, nyomorékan a kicsiny

hajlékokba. a nádfödelű, gólyakéményes tanyákba s a meglepetettek azt mondanák:

— Lássátok, visszajöttünk, nem tudott megölni a török, nem birt velünk a Hadsí Lója sem!

Hanem a kik ott maradtak, azok nem térnek vissza soha.

... Az infanteriszt Kovács a baloldalára fordult, hogy ne érje olyan erővel az albániai hegyek felől süvítő hideg szél s egy darabig nézve a csillagok járását, mintha gondolkodnék, csak úgy véletlenül szolt oda a mellette didergő Pető Gergelynek:

— Haj-haj, de jó volna most otthon!

A másik infanteriszt, a Pető, nagyot szitt a pipáján, aztán elsőhajtotta ő is a maga gondolatát:

— A tanyában, az asszony mellett.

— A gyerekek között.

— Az még nekünk nincsen.

Infanteriszt Kovács a nyaka közé húzta a köpönyegét, egyet-kettőt köhintett, mintha restellené, hogy ellágyult a szava, aztán csak úgy töredezve, — szaggatottan mondotta:

— Én otthon hagytam hármat az asszony nyakába: Pista, Jani, Ernek. Szegényeknek de régen olfogyhatott már a kis humijuk, a kenyér. a zsiradék, aztán nincsen, a ki keressen, mert az asszony nem mehet, nincs, a kire hagyja az árvákat!

Elhallgatott és törülgette a szemét.

És nézte hosszasan a csillagok fényénél az alattuk elterülő várost, Banjalukát, melynek piacából magasan emelkedett ki a karcu minaret, hogy meg lehetett hallani, mikor az öreg dervis messzire csengő éles hangon elüvöltötte magát:

— Allah, il Allah!

Bizony eszébe jutott neki is az Isten, a ki gondját viseli az erdők madarainak s nem feledkezik meg a szegényekről és ügyefogyottakról sem. És sóhajtott megint:

— Haj-haj, de jó volna most otthon!...

Ugy éjfél táján lehetett az idő, midőn az őrjárat parancsba hozta, hogy el kell oltani a tábori tüzeket. Gyorsan és egészen, hogy még a hamvadó parázs se csillámojon. A legénység pedig szedje magára, a mije van, a tábor megmozdul.

Nemsokára aztán egészen sötét lett. Sem a tűz. sem a csillagok nem világítottak, mert az ég is fekete felhőkbe borult. Az eső permegetett.

Egyszer aztán megszólalt a kürtészó.

Lassan, vonítottan, mintha elsiratni akarna valamit s nyomban utána megdördültek az ágyuk, rengetve a földet, mértföldről verve vissza azt a rettenetes viszhangot, melytől megdobbann az embernek a szive s eláll a lélekzete.

A sötét, koromfekete éjben egyes tűzvilágok cikáztak át, melyek nagy robajjal csap-

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 2.

A néppárt vigan obstruál tovább. Ma *Buzáth* kezdte és *Major Ferenc* folytatta, a ki e vitában a legnagyobb rekordot érte el. A legtöbbszőr és a legtöbbet beszélt, talán többet, mint a többi valamennyi együtt. Ma is 11 előtt kezdte meg fecsegését és fecsegett fél 1 óráig. Ekkor általános hüledezésre kijelentette, hogy miután még sok „fontos” mondani valója van, szünetet kér. Az elnök megszánta a Házát és megadta a szünetet.

Mára volt kitűzve *Wlassics Gyula* válasza a *Pikler*-ügyben, de általános nagy sajnálkozásra s a pikantériákra sovargó karzat nagy bosszúságára az elnök bejelentette, hogy a miniszter beteges, ennél fogva ma nem jelenhetik meg a házban.

A néppártiak természetesen mindjárt kombinációba bocsátkoztak és különféle képtelen híreket korpoltáltak. Így, hogy a király ma külön kihallgatáson fogadja *Wlassicsot* a *Pikler*-ügyben. A szabadelvű pártiak jót mulattak e híreken, a melyek közül ez volt a legabszurdabb.

Először azért, mert a király ma Gödöllőre utazott, másodsor mert a miniszter már kedden tett jelentést a királynak erről az ügyről és végül mert olyan képtelenséget feltételeznek egy miniszterrel, hogy beteges jelent, amikor egészséges, holott egyszerűen akadályoztatást jelentette volna be, ha beteg nem volna.

— Aztán, — kérdezte egy újságíró-képviselő — lehetséges az, hogy egy minisztert titokban fogadjon a király?

Ezek felett aztán a néppártiak is elmorfondiroztak.

Major a szünet után folytatólagosan obstruált.

Részletes tudósításunk itt következik:

A Pikler ügy.

Elnök: Dániel Jabor, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Szöllősi Kálmán miniszterelnök, Hegedűs Sándor és Szechenyi Gyula gróf miniszterek.

Elnök bejelenti, hogy *Wlassics Gyula* miniszter ma betegsége miatt nem válaszolhat *Zichy Aladár* gróf interpellációjára a *Pikler*-ügyben.

lak le a szerencsétlen városba s nyomukba mindenütt kigyult egy-egy épület, egy-egy ház, hogy a vér-vörös tűzkevek bevilágítottak pillanatok alatt a völgyet, a kopár sziklaoldalakat.

Nappal lett az éjben.

Az okkupáló hadsereg parancsnoka pedig kiadta a parancsot:

— Előre, — Banjaluka város elfoglalására!

Es a rémes éjszakában megvillantak a szuronyok, — dörögtek a puskák és aratott a halál.

A város lakói közül a férfiak, öles természetű bosnyákok, ott álltak tömör hadsorokban az utcák bejáratainál s minden talpalattnyi tért vérrel öntözték meg. A minaret tornyában pedig kigyult egy tűzkeve, mintha a felkelés napja s ebben a pillanathban a vér-vörös fénybe borult gránitsziklákról hangzott le a szivetrázó ürdítés:

— Allah, il Allah!

Ezer meg ezer ember ordította az Allah nevét, a rémséges csatakiáltást, mely az enyészet, a pusztulás hangján hirdette, hogy oda van az okkupáló armádia, két tűz közé szorította az ellenséget, — mely nem ismert irgalmat.

... Az ágyúk elnémultak, a fegyverek is mind messzeborról dörögtek s lassankint ismét csend, nyugalm szűlt a város fölé, melynek romokba dönt utcáin a diadalmas bos-

Az Adria szerződése.

A 28—30. §-okat vita nélkül fogadták el. A 31. §-nál, melyben a kormány kötelezi magát arra, hogy a jelen szerződésben megnevezett vonalokon e szerződés tartama alatt más hajózási vállalatnak állami segélyt adni nem fog, felszólalt:

Buzáth Ferenc: Kifogásolja, hogy az Adria még ezzel a monopóliummal sem látja el a mi amerikai hajójáratainkat. Arra kéri a kormányt, hogy gondoskodjék arról, hogy az Adria tisztjeinek tisztességes fizetést adjanak. Módosítást nyújt be az iránt, hogy az amerikai járatokért járó 300.000 korona szubvenciót a kormány csak abban az esetben fizesse, ha az Adria az amerikai hajójáratait saját hajóival végezteti.

Major Ferenc e szakaszt a szabadhajózás elleni merényletnek tarja (Derűtség jobbról.) Hosszabban fejtegeti, hogy az amerikai járatokért külön szubvenciót az Adria nem érdemel. Negyed 1 után bejelenti, hogy még igen sok fontos dolgot akar mondani (Derűtség) és ezért arra kéri az elnököt, hogy adjon neki 5 perc szünetet.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Major Ferenc a szünet után felhossa újból összes eddigi kifogásait. Mélyen sajnálja, hogy minden argumentuma dacára is el fogják fogadni a szerződést.

Az Adria évről-évre nagyobb osztalékokat ad és nagyobb tartaléktökeket hord össze. Az Adria üzeme nem is olyan szeszélyes, mint a hogyan azt a miniszter mondja.

Szentiványi Gyula: Ohó!

Major: Csak tessék megcáfolni és ne közbeiktatni.

Matuska: Lehetetlen megcáfolni. (Derűtség.)

Major: Nem is lehet: a miniszter nem cáfolta meg. (Derűtség.)

Folytonos zajban beszél tovább. Senkisémet hallgatja, de ezzel nem törődve, rendületlenül el vissza a ház türeimével.

A többek között aztán ezt mondja: Még ha 50 évig egy ágyú sem dörög el, akkor is mindig gyarapodni fog az Adria jövedelme. A háború csak nagyon kis tétel. (Derűtség) az Adria azért egyre gyarapodni fog, akár béke lesz, akár háború.

Az Adria semmi olyan feltételeit nem teljesít, a mi nincs kikötve. (Derűtség.)

Batthyány Tivadar nem fogadja el *Buzáth* módosítását. Kéri a minisztert, hogy a szabad hajózási társulatok egyes járatait is segítsék.

Visontai Soma szerint ezt a szakaszt nem lehet a szerződésbe venni, mert ellentétben van az 1893-ik évi XXI-ik törvénycikkkel.

A tárgyalást szünetben folytatják.

TÁVIRATOK.

A bur háború.

London, május 2. *Kitchener* lord táviratozza Pretóriából mai kelettel: *Greenfell* tábornok Dergplatsnál, Halversberg mellett megtámadta a burokat, a kik ott felállították az utolsó Long Tomot és 10.000 yardnyi távolságról megkezdték az ágyuzást. Mikor a *Kitchener*-lövészek 3000 yardnyira közeledtek a bur táborhoz, a burok levegőbe röptették az ágyut és visszavonultak. Tíz bur elfogtak. Más csapatok azt jelentik, hogy több ütközetben elesett tíz bur, megsebesült hat és fogásba esett tíz. Hatvan bur megadta magát. 400.000 puskatöltény az angolok zsákmánya lett. Az angolok vesztesége négy halott és hét sebesült volt.

London, május 2. *Brodrick* hadügyminiszter tegnap Guildfordban beszédet mondott, a melyben azt hangoztatta, hogy a dél-afrikai háborút minél hamarabb be kell fejezni. Azután az új köszénvám ellen kifejtett ellenállásról beszélt és azt mondta, hogy ha lehetséges volna, hogy ez az agitáció a kormányra olyan nyomást gyakoroljon, a mely engedékenységre indíthatna, akkor a kormány hatalma véget ér. *Brodrick* kijelentette továbbá, hogy a míg mások jobb intézkedéseket nem hoztak javaslatba, a kormány ragaszkodni fog a hadsereg szervezetére vonatkozólag tett mostani javaslatához.

Madras, május 2. A *Roslin Castle* nevű gőzös 500 bural ideérkezett és holnap tovább megy *Baliary* felé.

A Reichsrath botrányai.

(Aki gazember, az gazember.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 2

A bécsi képviselőház ma ismét a helyzet magaslatára emelkedett. Hogy mit értünk a „helyzet magaslatára” alatt, ezt minden ember tudja manapság.

Ismét botrány volt a botrányok iskolájában. Ha egy pár napig szünetel az osztrák parlamentben a verekedés, meg a gyalázkodás, szinte érzi az újságíró ember, hogy valaki hiányzik a napi szükségleteiből, hogy nem teljes a nap története és hogy az újságok eitérnek azon időre a mindennapi egyhanguságtól. Az amerikai újságok egyenesen rovatot vezetnek a császárvárosban történő botrányokról.

Ma a körülményekhez képest elég csöndesen folyt le az ülés odaát. Csupán egy-egy le-gazemberezés szerepelt a napirenden, ami azt engedni sejteti, hogy javul a helyzet odaát és a vérontást egy időre beszüntették. Mai táviratunk azt mondja, hogy az ülésen a német nemzeti párti *Stein Franko* a minap odakiáltotta *Susztersics*-nak, a konzervatív szlovén párt vezetőjének:

— *Sándra!*

Es magyarul annyit jelent: „Tárgy.” Szókatlan újdonságával hat ránk ez a szó.

Mikor a Reichsrathban valakit csak tárgynak neveznek, az már újdonság számban megy, mert elvégre is e szó enyhesége nem vall a Reichsrathra.

Volt ott azonban ennél melegebb hang is.

A rosszaló bizottság ez ügyben a Reichsrath mai ülésén tett a Háznak jelentést. Azt indítványozta, hogy a Ház fejezze ki rosszallását *Stein Franko* fölött eme nyilatkozatáért.

A vita folyamán *Susztersics* is felszólalt. Alig tudott beszélni a folytonos közbeiktatások miatt. *Stein Franko* folyton azt kiáltotta:

— Ha még egyszer megtámad bennünket, pofon ütöm.

Schick szentelen gazembertnek mondja *Susztersics*-ot.

nyákok halgatták a bajaderok bűbajos éneket, a mint táncoltak guzicszó mellett.

Mikor a hajnal felétszett, az ég keleti szélén, a benuit katonát is beragyogták szelid sugarai, mintegy erő kölcsönözve neki, hogy felismerhesse s szettekinthessen a véres csatatéren.

Gyötörte a láz s kínozza az örületes szomjúság.

— En Istenem, — tört fel roncsolt mellből a sóhajtas, — meddig kínozza még engem?

Es lerogyott vissza a vértől átázott földre, félig ébren, félig eszméletlenül. Nem látott semmit, szemét elhomályosultak, mintha köd szűlt volna átá. — de azt még hallotta, mikor valaki mellette jaigatott keservesen szivszaggatóan és szőszörögve, alig érhetőleg sutogta:

— A feleségem . . .

— A gyermekeim! — mondogatta ösztön-szerűleg, öntudatlanul utána a hádoló katonára is.

— Mi lesz belőlük? . . . Pista, Jani, Er-nec, kicsike fiam, ki viseli a gondotokat? . . .

Meg egyszer odakapott összezúzott kezével a szivehez és arutan utolsó szavakat.

A nap ragyogva, tündöklőve emelkedett föl a gránitszikák kopár orma mögü s beragyogta a Lum vadvirágos völgyet.

Az első valamire való osztrák parlamenti kifejezést természetesen nyomom követte a már el- és még el nem mondott gyalázó szavak özöne. Schalk képviselő a hangulaton hevülve, odakiáltja Susztersicsnak:

— Ön jellemetlen ember. A becsület csak egy féle lehet. *Aki gazember, mint egy klerikális egyesület vezetője, az a magánéletben is gazember.*

A Reichsrath végül leszavazta a rosszaló bizottság javaslatát. Elnatózta, hogy nem fejezi ki rosszalását Stein Frankóval szemben. Ez annyit jelent, hogy a Reichsrathban immár szabad bármiféle szót használni a közbekialtások hatáskörére emelésére és még csak rendutasítás sem érheti az illető képviselőt. Ezt azonban fölülte természetesen, magától érthető dolognak kell minősítenünk, mert hisz elvégre is mondtak már a „síndrá“-nál erősebb szavakat is egyes emberek arrafelé minden bántódás nélkül, eltekintve a fej- és orrbaverésektől.

Lueger pártja Susztersics mellett szavazott a rosszaló bizottság indítványa fölött ami a német nemzeti párt részéről újabb förmedéseket vont maga után. E pártbeli egyes képviselők szójátékot akarván csinálni, azt kiáltottak át a Lueger pártnak, hogy ezután a „Lueger marsch“, helyett az lesz a jelszó, hogy „marsch Lueger“, ami bizony igen megváltoztatja a szavak elhelyezése szerint a dolog értelmét.

Ebből látnátó, hogy az osztrák képviselőházban csak megmaradnak a honatyák a mellett a bizonyos nyelvi irány mellett, mely rövid pár hó alatt világhírűvé tette őket. Nevetni, mosolyogni lehetne a dolgon, ha az embernek olykor eszébe nem jutna, hogy politikai kötelek fűz bennünket ahhoz az államhoz.

A külföldön még nem ismernek bennünket annak az önálló államtestnek, aminek mi tartjuk, vagy szeretjük magunkat tartani. Ha Ausztriáról vagy annak törvényhozó házaról van szó, bizony nem akad külföldi ember aki Magyarországot, — legalább gondolatban — ne hozná összefüggésbe a Lajtán túli heccokkal.

A munkások ünnepe.

(Május elseje és a szocialisták.)

— Az Aradi Közlöny májusi számától —

Arad, május 2.

Május első napját, a munkások nemzetközi ünnepét az egész országban, így Aradon is megtartották a munkások. Ott, a hol a szocialisták nagyobb teret találnak működésükre s nagyobb számban vannak képviselve, mint nálunk Aradon, természetesen mozgalmassabb is volt a május elseje. Általában azonban igen békésen mult el a nap, legalább sehol az országból nagyobb szerű tüntetéseknek híre nem érkezett:

Az aradi munkásünnep lefolyása a következő volt.

A tulajdonképeni tavasz első napja esővel, sárral köszöntött be. A városigert, május elsejének ez a konvencionális gyűponja, üres maradt. Kilenc óra körül, még mindig szakadó esőben, bevonultak a munkások a városi udvarára, a hol *négygyűlést* akartak tartani. A zápor azonban nem akart megállni s a gyűléseket a földszinti kisterembe szorította be.

Weisz Hermann ügyes-segéd, az egybe-író-bizottság vezetője nyitotta meg a gyűlést, melyre körülbelül kétszáz munkás jelent meg. Az ő indítványára választották meg a gyűlés elnökévé Misi József asztalos, jegyzőnek pedig Schmitt Ferencet.

Az első szónok Weisz Hermann volt, a ki május elsejéről mondott beszédével vezette be a gyűlés programját. Párhuzamot vont a ter-

mészet május elseje és munkások május elseje között.

— A hogy a természet leveti jármait és levetközvén magáról a tél nyügiét, mely őt elnyomta, úgy el fog jönni a nap, melyen a munkásokra is jobb világ derül. Nem a vagyonosok ellen, nem egyesek ellen kell küzdeni, — mondta — hanem munkát keil követelni. Ha nem kiáltjuk el mindenfelé, hogy fáj, s hogy mi fáj, akkor nem fogják tudni, hogy betegek vagyunk.

Utána Halbritter István sütemény-kihordó a munkások helyzetéről és a szervezkedésről beszélt. Az ő beszédét is, mint Weiszét hatalmas éljenzéssel fogadták hallgatói.

Ponta Péter cipész, az aradi szocialdemokraták tulajdonképeni vezetője, szintén május elsejéről mondott beszédet. Tárgyáról aztán áttért a vagyonos-osztályra, miközben a nagy urakat ilyen módon aposztrofálta:

— Azok az *uri huncutok* . . .

Bedő Arpád dr. rendőrtiszt, aki a négygyűlésen a hatóságot képviselte, Pontát *rendutasította* ezen szavaiért. A szót nem vonta ugyan meg tőle, de Ponta nem folytatta tovább beszédét.

Erre ismét Weisz Hermann jelentkezett szólásra. Beszédét a *gépiparról* mondott fejtegetéseivel kezdte meg. Kimutatta a gépiparnak a kisiparosokra és munkásokra való rossz hatását, amely abban találja magyarázatát, hogy a kisiparos nem tud megküzdeni a gépipar nagy apparátusával. Elismeri azonban a gépipar szükségességét. Itt rátért a kereskedelemügyi miniszter politikájának magyarázatására s ennek folyamán a következőket mondta:

— A hatalom kiküldi néha egy egy képviselőjét a vidékre is, megnézendő, hogy is vagyunk hát mi? Itt is járt egy miniszter, de eijjt-e hozzánk megkérdezni a bajunkat . . .

Bedő Arpád dr.: Ennek a kérdésnek tárgyalását megújítom, mert az a programba felveve nincs, s nem tartozik ahhoz a kérdéshez, amelyhez szónok szólásra jelentkezett.

Weisz azután áttér a *tőke* magyarázatására s munkára hívta fel társait a tőke ellen, amelynek összenalmozása által sok munkás kezéből kivesszik a kenyeret.

Most már másodszer jelentkezett szólásra Ponta, a gyűlésnek lepolitikusabb szónoka. Egyszerre három pontot: a munkások helyzetéről, az általános választói jog, a szervezkedés és a sztrákról beszélt. A munkások helyzetéről szólva, áttért az *egyetemi ker-szt-feltűzés* kérdésére és a *Pikier* Gyula előadásai következtében támadt zavargásokra. Utóbbiról szólva, a következőket mondta:

— Hogyne lennénk mi, munkások rossz helyzetben, mikor a *jogiszokat az egyetemen úgy tanítják, ahogy Pikier tanít* . . .

Bedő dr.-nak itt is közbe kellett lépnie s megakasztotta, hogy Ponta így bevezesse mondatát, s folytassa tovább beszédét:

— Akkor erről hallgatók, — felelt volna Ponta — s áttért az *Adria szerződésére*.

— Alig van egy pár garasunk — mondta — s a hatalom azt is odavítja a külföldnek, — az Adriának.

A rendőrtiszt itt is megakasztotta a beszéd folytatásában Pontát, mire ez esendesebb tárgyra tért át. Társadalmi kérdéseket tárgyalt, miközben — elég jellemzően — ezeket mondta:

— Budapesten halgattam végig egyszer egy *vegtárgyalást*, amelyen életfogytiglani fegyházra ítélték a vádoltat, egy rablógyilkost. Jól tettek, hogy így megbüntették, megérdemelte, de nincs joguk a bírának elűtteni a társadalmat, amely azt az embert oda vitte, hogy őt.

Hatalmas éljenzés követte Ponta barcias

beszédét, mire szólásra jelentkezett az utolsó szónok *Katz* Henrik gyári munkás. Ő is a munkások helyzetéhez szolt és pedig igen okos, igaz hangon. A sok rablás, lopásnak, gyilkosságnak nem a személy az oka, hanem a helyzet: a nyomorúság. Terhére vagyunk — úgy mond — az igazságszolgáltatásnak, de nincsen kenyerünk s kénytelenek vagyunk csalni, lopni, hogy éhen ne vesszen a családunk, mert ha csak magunkról van szó, magányos embernek könnyen megy az öngyilkosság. Míg a társadalmi viszonyok megfelelően át nem alakulnak, ez mindig így lesz.

Tizenegy óra elmult már, mikor a munkások a gyűlés végeztével csendben, minden legkisebb rendzavarás nélkül elvonultak. Vasárnap — mint hírlik — meg akarják alakítani az *aradi szocialdemokrata pártot*.

Budapest, május 2.

A fővárosi szocialisták tegnap több helyütt megünnepelték május elsejét. Mindenütt példás rend uralkodott és sehol sem volt szükség arra, hogy a rendőrség közbelépjen.

A nemzetközi szocialista párt tagjai délután 2 órakor gyülekeztek az Újvásártéren s voltak mintegy 2000-en. A rendőrség részéről *Kosaras* Sándor fogalmazó és *Bockelberg* Ede felügyelő vonultak ki kellő számú rendőrrel.

A menetet dr. *Goldner*, *Grossmann*, *Weltner*, *Garami* és *Bokányi* Dezső szocialista vezeték nyitották meg. Tömött sorokban vonultak ki a Kerepesi-úton, Erzsébet-köruton, Andrassy-úton, Arena, és István-úton a Hermina-mezőre a Klemens-vendéglőbe, a hol azután több beszédet mondtak.

Érdekes esemény is történt a felvonulás alatt. A városigert felől jött *Mária-Jozefa* főnecsnő udvarbírógyével s kamarásával, s a Köröndnél találkoztak a menettel. Az *udvari kocsis nagy zavarba jött*, megállt s nem tudta mitévő legyen. Végül is a rendőrfelügyelő intézkedésére a két fogat az ut keskeny aocsi-utjára tért s folytatta útját a várhoz.

Az újonnan szervezett szocialista párt tagjai délután 2 órakor gyűltek össze a Kálvini-téren, mintegy 1000-en *Mezőffy* Vilmos és *Pódr* Arpád vezetése alatt vonultak ki az üllői-úti négygyűlésbe, a legnagyobb rendben. A rendőrség részéről *Szűcs* Sándor kapitány és *Zacher* felügyelő volt jelen.

Az újpesti szocialisták a Népszigeten, a rákospalotának pedig a parkvendéglőben tartották gyűlést es mulatságot a legnagyobb rendben. Az előbbi helyen *Gyalikay* Lajos tanácsos, az utóbbin *Scheff* kapitány ügyeltek a rendre.

Pozsony, május 2.

A gyárakban és a műhelyekben ma szünetelt a munka. Délelőtt a sörnázban négygyűlés volt. Beszéltek *Kilémia* Henrik és *Nagy* Károly szocialista szónokok. Az utóbbtól a jelenlévő rendőrtisztviselő megvonta a szót, mert a katonaságot sértő kifejezésekkel illette. Délután négygyűlés volt a külvárosi mulatóhelyeken. Rendzavarás nem fordult elő. Este megereit az eső, ami a munkásokat kerán szétosztalatta.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Pestek: Amerika. Az Uránia műtarványai kf. Hegedűs Sándor szövegével.
Szombat: Spanyolország. Az Uránia műtarványai Pékar Gyula szövegével.
Vasárnap: Delután: Lumpácus Vagabundus, bohózat. Este: Faluróssza, népszínmű.

* A nyári színház megnyitója. Az Uránia szombat esti előadásával végleg bezárulnak öt hónapra a közsínház kapui. Vasárnap már a nyári színházban lesz két előadás. Délután, *Lumpácus* foglalkoztatja majdnem az egész személyzetet, este a *faluróssza* kerül színpadra a cimszerepben *Arkosi* Vilmossal. A nyári színház nézőterén, igen jó változások történtek: két oldal és a közepén 4 utat vágtak úgy, hogy egy-egy szakaszban csak 9—9 hely van.

Igy minden hely jól hozzáférhető és a vészajtok kényelmesen használhatók. Az árakban is történt változás, a mennyiben az első két sor 2 korona helyett 1.60 korona, ezután 4 sor 1.40, négy sor 1.20 a többi sor 1 korona. A jegyek már szombaton válthatók, a téli színház pénztáránál. Nappal mindig itt lesznek a jegyek kaphatók.

* **Az Uránia előadása** iránt az esti közönség és az ifjuság egyforma nagy érdeklődéssel viseltetett eddig is. *Amerika és Spanyolország* bemutatása iránt fokozottabb lehet ez az érdeklődés, mert az első írója ifju *Hegedüs Sándor* és a másodiké *Pekár Gyula* a helyszínén szerzett tanulmányok és fényképfelvételekkel mutatja be mindazt, ami a föld e két darabján érdekes és tanulságos. Spanyolországnál mozgó fényképek is lesznek a bikaviadalról és a nemzeti táncokról. És utóbbiak közt olyanok is vannak melyeket a fővárosban sem mutattak még. Ifjusági előadás kettő lesz még. Péntek délután 1848, szombaton délután *Amerika*.

* **Frigyes főherceg a Nemzeti Színházban.** Budapesttől táviratozzák, hogy *Frigyes* főherceg bejelentette a Nemzeti Színház igazgatóságánál, mikor neje és leányai *Mária Krisztina* és *Mária Emma* főhercegnőkkel jelen lesz a Nemzeti Színház előadásán. Ennek következtében a műsoron lévő „A bor” című darab helyett *Bercik Arpad* „Himfy dalai” című vigjáték került színre.

* **Az elmaradt kinematográf.** Az Uránia magyar tudományos színház szerdai előadásán elmaradt a burhaborúról szóló kinematográf. Mint értesülünk, ennek az oka abban rejlett, hogy a nemrég történt tüzeset alkalmával a fényképek elpusztultak és az igazgatóság reménye, hogy az új képek idejében megérkeznek Moskvából, nem teljesedett be. Lapunkhoz egy beküldött kommuniké szerint ezt az idő alkalmatlansága miatt nem tudhatták a közönséggel.

* **Hetényi, az ezermester.** Békés-Csabán tudvalevőleg *Szalkai Lajos* „jól szervezett” szintársulata működik. Lapunk egy olvasója Csabáról egy szinlapot küldött be hozzánk, melyen a többek közt a következők olvatók: *Hetényi Dömény Elemér* jutalomjátéka, ujdonság! itt először! ujdonság! itt először! *Hetényi D. Elemér* jutalomjátékául adatik: *A csabai varrólányok.* Enekes bohózat. Irta: egy helybeli szerző. (Ez alatt természetesen *Hetényi Dömény Elemér*t kell érteni.) A szinlap azt is elmondja, hogy *Hetényi D. Elemér* kívül más is játszik a darabban, hanem, hogy *Hetényi* mi mindenre nem képes, azt a szinlap következő passzusai igazolják: „*Flórián*”, játsza: *Hetényi D. Elemér*. A ligetben, énekl *Hetényi Elemér*, „*Valahogy*”, előadja: *Hetényi Elemér*, cseh polka és csárdás, táncolja: *Hetényi Elemér*, térzene, 1000 szó öt perc alatt, kuplák, írta és énekl: *Hetényi Elemér*, „*Csók*” duett franciából szabadon átdolgozta: *Hetényi Elemér*, énekl: *Hetényi*. Ennyit mond a szinlap! Mi azonban tudjuk, hogy a diszleteket is *Hetényi* festette, a sugó lyukban is *Hetényi* ült és a primadonna szerepét is *Hetényi* játszotta.

Vizsgálatok

a pénzügyigazgatóságnál.

(Fegyelmi ügyek, újabb vádalk.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 2.

Köcsön Lajos miniszteri biztos ma is folytatta a nyomozást, vizsgálatot és kihallgatást azokban a visszaélési ügyekben, melyek az aradi pénzügyigazgatóságnál felszínre merültek s a melyek napról-napra több embert vonnak bele a bajba. Reggeltől késő estig tart a kihallgatás, mivel minduntalan új szálak jönnek kézbe, hozzávetőleg sem lehet megmondani, mikor lesz vége a vizsgálatnak.

A „hólapdát” tudvalevőleg az *Eötvös Géza* pénzügyi titkár visszaéléseinek nyomozása indította meg. Azóta őt már felfüggesztették állásától s egy ideig reá nem is terjed ki a vizsgálat, mert azokat az új és sürgetőbb ügyeket kell elintézés alá venni, a melyek más és más tisztviselők ellen merülnek fel.

A vizsgálat eredménye eddig a következő: *Eötvös Géza*t és *Stegmüller György* pénzügyőri

biztost felfüggesztették állásuktól, *Bencédy József* pénzügyi segédtitkár és *Weingärtner* állami végrehajtó vizsgálat alatt vannak. Fegyelmi vizsgálat folyik *öt pénzügyőr* ellen s két napidijast rövid uton elbocsátottak.

A vádakat sorra veszi vizsgálat alá *Köcsön* Lajos miniszteri biztos. Ami lapunknak ez ügyben hozott legutóbbi közleményét illeti, arra nézve az *Aradi Közlöny* egyik munkatársának alkalmá volt beszélgetést folytatni *Urban* Iván Aradvármegye főispánjával, ki tudvalevőleg egyenesen kezdeményezője volt annak a tisztogatásnak, mely az aradi pénzügyigazgatóságnál ez idő szerint folyik.

A főispán napról-napra jelentést tétet magának *Köcsön* Lajos miniszteri biztos által és a vizsgálat minden részletei felől teljes tájékozottsággal bír. A vizsgálatnak lapunkban közölt sajtósági és szokatlan módjára vonatkozólag meggyőződése, hogy az úgy, ahogy az *Aradi Közlöny* írta, meg nem történt.

A *Bencédy* segédtitkár elleni vádakat rövidesen tisztázni fogják. Ezek nem súlyos természetűek, ma még valódiságukat sem lehetett megállapítani. Hasonlóképp jelentéktelenek azok a vádak is, a melyek *Weingärtner* állami végrehajtó ellen merültek föl. Ez a két vizsgálat egyáltalán nem fog súlyosabb következményekkel jární. Az a hír, hogy *Weingärtner* ügye összefüggésben volna *Eötvös* pénzügyi titkár visszaéléseivel, merőben alaptalan. Mint már fönnebb mondtuk, ezek teljesen jelentéktelen dolgok s éppen nem olyan természetűek, mint az állásától felfüggesztett titkár bűnös manipulációi.

Ma egyik aradmegyei főszolgabírótól is érkezett feljelentés egy vidéki pénzügyőri biztos ellen, szabálytalanságok miatt. Ugy szintén feljelentést kapott *Köcsön* miniszteri biztos három pénzügyigazgatósági tisztviselő ellen, de mivel első pillanatra meggyőződött arról, hogy a vádak merőben alaptalanok s azok alól a szóban forgó hivatalnokok is tisztázták magukat, a további nyomozást elejtette.

Igen súlyos az a vád, melyet egy aradi pénzügyőr ellen emeltek. Az illető bűne már a kriminálisba vág. Azt cselekedte meg, hogy egyik helybeli szatócstól pénzt kért, ha neki italmérési és dohányeladási engedélyt szerez. A kérvényt a pénzügyőr írta meg, már ez maga tiltott dolog. Hogy a kérvénnyel mi lett, mellékes. Elég az hozzá, hogy a pénzügyőr egyik kollegája által levelet küldött a szatócsnak, a melyben felszólítja, hogy a neki járó díjat fizesse meg. A kereskedő átvette a levelet, elolvasta, fizetni azonban nem volt hajlandó, sőt a levelet is zsebre vágta.

— Kérem a levelet, — szolt a postás szerepét játszó finánc.

— A levelet? Minek? Hiszen az az enyém nekem szól, nekem van címezve.

— Már pedig szigoruan meghagyták, hogy azt ne hagyjam önnél, hanem ha elolvasta, vigyem vissza, akár fizet, akár nem.

— Nos, én pedig nem adom vissza, — felelt higgadtan a kereskedő.

Erre a pénzügyőr megrohanta a kereskedőt, letépette a földre s úgy vette el tőle a levelet.

A dolog természetesen kitudódott. A pénzügyőr tagadott mindent, tagadta, hogy az írást erőszakosan vette volna vissza. *Bölöni* pénzügyőri biztos az illetőt vizsgálati fogságba helyezte, a hol megtört és másnap töredelmes vallomást tett. Természetesen azonnal lehúzták róla a pénzügyőri uniformist s a szolgálatból elbocsátották. Az ellen a pénzügyőr ellen, ki a levelet írta, erélyesen folyik a vizsgálat.

Ime, ilyen visszaélések is derülnek most napvilágra a nagy tisztogatás révén, a mire már igazán égető szükség volt.

Valéria főhercegnő kegyelete.

(Ahol a királyné nyaralt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 2.

Normándiában van egy regényesen fekvő kis falu, *Sasselot*. E falucskát most nagy öröm érte. Van itt ugyanis egy kastély, a melyben évekkkel ezelőtt új jóságos szép asszony, a magyarok királynéja, *Erzsébet* lakott. A kastély most egy tulajdonost kap *Mária Valéria* főhercegnő személyében, ki édesanyja iránti kegyeletből megvette azt, s már a nyarat családjával együtt ott fogja tölteni.

Egy szép juniusi reggelen, 1875-ben a bécsi udvar ceremonia mestere megjelent *Sasselotban* s kibérelte a királyné részére a kastélyt, melyet maga a királyné egy vadászat alkalmával fedezett fel. Pár nap múlva a bérlet megkötése után a faluba érkezett egy udvarhölgy, kinek alakja s egész megjelenése nagyon hasonlított a királynéhoz. A népdialmenetben ünnepelte a királynénak vélt udvarhölgyet s ez nem is tiltakozott ellene. A felséges asszony ugyanis nem szerette az utóbbi időkben már a külvilági zajt s ezt így háritotta el magáról, hogy érkezétkor a lakosság ne háborgassa. Másnap nem is gyanították a *sasselotiak*, hogy az utcán gyalog sétáló s egyszerűen öltözött két idegen hölgy egyike a királyné.

A kastélyt természetesen alaposan átalakították. A földszinti szobákat a kis *Valeria* főhercegnő s két nevelőnője számára rendezték be. Az emeleti szobákat lakta a felséges asszony.

A megboldogult királyné sűrűn kocsikázott ki a faluba négyfogatos szép kocsiján s kedvenc kutyája *Iris*, állandóan a kocsi után szaladt. A hátsó ülésen egy vörös livrés szerezcsen inas ült, ki a királynét kikocsikázásban állandóan kísérte. Nagyszámu szolgaszemélyzet volt különben is *Sasselotban*, többek közt egy bécsi pék, egy párisi szakács s délnémet szakácsné, ki csak levest főzött.

Kevéssel elutazása előtt kellemetlen kalandja volt a királynénak. A kaland hőse a még most is élő alprefekt volt, ki tulzott ügybuzgalomból elhatározta, hogy meglátogatja a felséges asszonyt, dacára annak, hogy tudvalevő volt, miszerint a királyné nem fogad senkit sem.

A látogatót a ceremonia-mester fogadta s sajnálattal tudatta az alprefekttel, hogy a felséges asszony nem fogad senkit sem. A tolakodó azonban minden áron beakart jutni. A hangos szóváltást a királyné a mellékszobából hallgatta, A ceremonia-mester végre nagy nehezen kituszkolta a kellemetlen uriembert. Alig ért azonban az udvarra, a királyné felnyitotta az ablakot s egy revolverből több vaklövést intézett a tolakodó után, annak megfélemlítésére. Az alprefekt nem is mert máskor hivatlan látogatást tenni.

SPORT.

+ **Turisták kirándulása.** Az *Arad-hegyvidéki turista-egyesület* érdekes és tanulságos kirándulást rendez pünkösöd mindkét napján az *Al-Dunára, Orsovára és Herkulesfürdőre*. A kirándulás programja a következő:

Szombaton, május 25-én: Találkozás d. u. 4 órakor az aradi pályaudvar éttermében; külön erre az alkalomra készített jelvények kiosztása. Arad indul d. u. 5 óra, Temesvár érkezik este 7:39 óra, estebéd a temesvári pályaudvar éttermében étlap szerint; Temesvár indul este 8:20 órakor. Bázias érkezik éjjel 11:44 óra, éjjeli szállás a pályaudvari vendéglős. Brandstetten Sándor szállodájában személyenkint 1:30 korona. *Vasárnap*, május 26: Indulás Báziasról reggel a Magyar Folyam- és Tenger-

hajózáti társaság hajóján reggel 10 órakor, a hajó utja a gyönyörű Kazán-szoroson vezet át, az alsó Duna eme remek szakaszán, mely vadregényességben még a híres rajnai uttal is vetekedik (Golombács és Lászlóvára, Vete-tán-barlang, Babakáj). közös ebéd a hajón tet-szés szerint, Orsova érkezik d. u. 3:10 óra, itt megérkezéskor a hajó dobogóján a társaságról egy orsovai fényképész fe vetelt eszközöl, a társaság azután Ozanics Ferenc vendéglős ur, a Délvidéki Kárpát-Egyesület tagjának kalauzo-lása mellett megtekinti a Kárpát-tetőt (szép kilátás) Adakaleh-szigetét és a Korona-kápol-nát, este Ozanics Ferenc szállodájában közös estebéd. Ejjeli szállás Ozanics Ferenc és Ta-kács István szállodájában 1:60 és 1 koronáért. *Hétfő*, május 27: Orsova indul reggel 6:55 óra, Herkulesfürdő vasuti állomás érkezik 7:33 óra (fürdőház kocsin egy negyedóra), délelőtt a gyönyörű fekvésű és világhírű fürdők és gyógyintézetek megtekintése. Egy ottan meg-határozandó vendéglőben közös ebéd, Herkules-fürdő indul d. u. 2:33 óra. Temesvár érkezik este 7:47 óra, Temesvár indul este 9:10 óra, Arad érkezik 10:55 óra. A *jelentkezést* kérjük *Maurer Károly* urnái, a kirándulás vezetőjénél megtenni (Arad, Osztrák-magyar bank épülete) és pedig f. hó 10-éig bezárólag; a mennyiben a későbbben jelentkezők részére sem a vasuti kedvezmény, sem pedig a kellő elszállásolás és ellátás az Egyesület által nem biztosítható. Az A. H. T. E. elnöksége.

Krausz József pénzügyigazgató nyugdija- zása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 2.

Az aradi kir. pénzügyigazgatóság ve-zetésében rövid idő alatt nevezetes vál-tozás fog beállni. Mint biztos forrásból értesülünk, *Krausz József* kir. tanácsos, pénzügyigazgató *nyugalomba szándékozik menni* s ez az elhatározása annyira meg-masíthatlan, hogy *nyugdíjazás iránti kér-vényét illetékes helyen már be is nyújtotta*. Hivatalában csak addig marad, míg a pénzügyminiszter dönt a kérvény felett s ha annak jóváhagyása leérkezik, átadja a pénzügyigazgatóság vezetését kineve-zendő utódának.

Bizonyára széles körökben nagy ér-deklődést fog kelteni ez a hír, nemcsak itt Aradon, de kint a megyében is, ahol *Krausz József* pénzügyigazgatót a hivata-los érintkezés révén igen sokan ismerik és ahol az ő személyiségét szeplőtlen jel-leméért és becsületes munkásságáért min-den körben nagyrabecsülik. Arad társas-köreiben köztisztletnek örvend a derék, egyenes gondolkozású, előkelő köztisztvi-selő, aki ha nagy elfoglaltsága miatt a magán életben az összeköttetéseket nem is kereste, annál több tisztelőt szerzett magának korrekt, kifogástalan hivatali működése és humánus magatartása által azok közt, kikkel a pénzügyi palotában érintkezett.

Krausz József szervezetét nagyon meg-viselték azok a botrányos dolgok, melyek az aradi pénzügyigazgatóságnál az utóbbi idő alatt felvetődtek s a melyekben hetek óta erélyes vizsgálatot folytat *Köcsön* La-jos miniszteri biztos. A feltétlenül kor-rekt, puritán jellemű főnök elvesztette a munkakedvét és ambícióját, látva, milyen emberek vannak a környezetében. Főleg ez érlelte meg benne azt a szándékot, hogy visszavonul, nyugdíjba megy.

A másik és nem kevésbé alapos ok az, hogy egészsége megrendült. Nehány év előtt, mikor a *Szegedi Gyártelep Rész-vénylársaság*-nál nagyszabású visszaéléseket

fedeztek fel, vizsgáló biztosul az aradi pénzügyigazgatót rendelték ki. *Krause Jó-zsef* teljes odaadással, nagy fizikai erővel feküdt neki a lelket-testet ölé, nehéz mun-kának s ez az önfeláldozó, éjjel és nap-palt összefűző munka megrendítette az egészségét. Ez a két körülmény birta rá, hogy nyugdíjaztatását kérje.

Krausz József 1889. augusztus hó 1-én jött Aradra, tehát akkor, mikor itt a pénzügyigazgatóságot felállították. Pén-zügyi tanácsosi minőségben vette át a nagy hivatal vezetését, melynek azóta ál-landóan az élén állt. Sopronból jött hoz-zánk, a hol pénzügyigazgató-helyettes volt. Kitünő képzettségű ember, főleg a fogyasztási-adó ügyekben szaktekintély s éppen azért helyezték Aradra a pénzügy-igazgatóság létesítéskor, hogy az itteni, akkor még nagy virágzásnak örvendő szesz-ipar adóügyeit vezesse. Harminché-t éve áll az állam szolgálatában, pár év előtt kapta meg a királyi tanácsosi címet.

Az ő távozásának hírért kétségen ki-vül sajnálkozással fogja fogadni a kö-zönség. Ugy vagyunk értesülve, hogy az új pénzügyigazgatót a *vidékről* fogják ki-nevezni s ha *Krausz József* nyugdíjazá-sát elrendelik, két héten belül már publi-kálni fogja a hivatalos lap a kinevezést.

HIREK.

Éljen a trónörökös!

— Az udvari bál epizódja. —

Arad, május 2.

A budai várakban szerdán tartott udvari bálon érdekes epizód történt. Amikor az udvar belépett a fehérterembe, hol a hölgyek az egyik, az urak a másik oldalon állottak, a jelenlevők mélyen meghajoltak. A király és a főhercegek a hölgyek emelvényéhez haladtak a főherceg-nőkkel s *Berkes Béla* zenekara, az udvarra szolgáló folyosóban rázendített az első csárdás-ra, mikor páratlan jelenet fordul elő.

Olyan jelenet ez, amilyen aligha történt udvari bálon, sőt még sokkal kevésbé szer-tartásos helyeken is ritkán. A lelkesedésnek egy olyan kitörése s ennek egy olyan vissz-hangja, amilyenre csak a magyar ember képes. A férfiak oldalán, — mert az etikett szerint a férfiak egy oldalon, a hölgyek a másik oldalon állottak, — külön csoportban voltak a képviselők. Mikor a terem feltárult ajtaján át belépett a király és mögötte feltűnt *Ferenc Ferdinánd* főherceg daliás, magas alakja, egyszerre a kép-viselők csoportjából egy erős, harsány hang be-lekiáltja az udvar megérkezésének ünnepies csöndjébe:

— *Éljen a mi trónörökösünk!*

Egy pillanatra nagy csönd, a király is mintha megállott volna. De csak egy pillanatig tart a rémület a soha nem hallott, szokatlan, etikett-ellenes kiáltáson. Aztán széttöri a lelke-sedés a spanyol bilincseket s megszólal a magyar sziv: *fölzug az egész terem, éljentiől rezeg a csillárok üvege s végigharsog az éljen oly hatalmas és oly diszes kórus az ajakán, amilyent Hollós Mátyás óta alig hallott Buda-ösi vára.*

Az idegen diplomaták egy pillanatra meg-hökkentek, de aztán kipirult az arcuk. Érezték, hogy a nemzet lelkének olyan meleg megnyi-latkozása ez, amilyet mindenütt másutt elnyomna az etikett ridegsége.

Es a trónörökös?

Egy pillanatra megállt, kissé nekipirulva körülhordta szemét, azután mélyen meghajolva

köszönte meg ezt a mindennél becsesebb érze-lenkitörést.

És nem maradhat említés nélkül, — írja a *P. N.* — hogy az éljent intonáló hang a *Visontai Soma* hangja volt s hogy a kórus, mely először vette át az éljent, a képviselők kórusa.

Szerződtes kiló-számra.

— Titok a kulisszák közül. —

Arad, május 2.

Egyik nagyvárad lap közli ezt a tréfát: *Lesz-kay* András, a Satyó direktor, Nagyváradon járt tegnap. Természetesen régi ismerősei sokat kérde-zettek tőle társulatának tagjairól, különösen azokról, akik egykor Nagyváradon játszottak. A gömbölyű direktor, kinek ma-holnap minden városban lesz egy-egy színháza, jókedvűen válaszolt a kíváncsis-kodóknak.

Egy fiatal ur, a legelső de a legcsöndesebb színházi smokk faggatta különösen a Magyar szin-ház új direktorát.

— Hát *Turcsányi* Olgával mi van? — kér-dezte a fiskális színbarát.

— *Turcsányi* ez idő szerint sulyokat emel s légtornázik, egyébként pedig a Magyar szin-ház szerződtes tagja. — A szerződtesének azonban története van, — tette hozzá *Leszkay* di-rektor.

Elmondta azután *Leszkay*, hogy *Turcsányi* Ol-ga, a közönség egykori bájos kedvence, nagyon meghizott. Mikor *Leszkay* megkapja a Magyar szin-házat, *Turcsányi* ajánlkozott hozzá, de az igazgató félt, hogy a művész még jobban meg fog hizni s a pesti közönség kicsit túlgömbölyűnek találja a szubrett szerepekben. Minthogy azonban mindenké-pen szerződtesni akarta *Turcsányit*, sokáig töpren-gett rajta, hogy mit cselekedjék. Végre megoldotta a kérdést, még pedig olyan elmésen, a hogy igazán csak egy *Leszkay* András képes.

Magához hivatta *Turcsányi* Olgát s kifejezte előtte aggodalmait a térbeni gyarapodás fölött. A művész erősen fogadkozott, hogy a svéd gimnasz-tika minden legujabb vivmányát föl fogja használni, hogy a természet sokaktól irigyelt adományának, a hizásnak ellenálljon.

A direktor helyeslőleg bólintott, azonban ki-jelentette, hogy ezt szerződésbe foglalják, a mi meg is történt még pedig a következőképen. A mű-vésznőt megmászalták s aztán kiállították a szer-ződést. *Leszkay* direktor szerződtesre *Turcsányi* Olgát a Magyar színházhoz *60 mondd*: *hatvan ki-lóval*, négyszáz korona havi gázsival. A mű-vész a szini szezon elején köteles *legfeljebb hatvan kilót* nyomni. — Minden további kilóért az igazgatónak joga van havonként husz koronát levonni a gázsiból. Minden megkezdett kiló egészét számít.

Igy aztán, ha *Turcsányi* Olga valami kelle-metlen véletlen folytán októberig husz kilót talál hizni, köteles lesz *Leszkay*nak teljesen ingyen ját-szani.

Aztán mondja va-aki, hogy *Satyó* direktor nem ügyes ember s korszakalkotó reformot csinált a szer-ződések történetében.

— *Az udvar köréből*. A király ma reggel a Szent-István kápolna oratoriumában csendes misét hallgatott, azután visszavonult termeibe. Később magánkihallgatáson fogadta *József Fer-dinánd* főherceget a ki azért jött Budapestre, hogy őrnagygyá történt előléptetését megkö-szönje az uralkodónak. *Ferenc Ferdinánd* főher-ceg már tegnap, *Ottó* főherceg és *Mária Jozefa* főhercegnő ma este utaztak el Budapestről. *Frigyes* főherceg és családja még itt maradnak, hogy különféle társadalmi ünnepeken ve-gyenek részt a király a délelőtt folyamán álta-lános kihallgatást adott, melyen többek közt

fogadta *Percel* Dezső képviselőházi elnököt, *Bohus* Zsigmond báró és *Hieronymi* Károly orsz. képviselő, titkos tanácsosokat, *Wenckheim* István grófot, *Jókai* Mór főrendiházi tagot stb. Ő Felsége a király ma délután 4 órakor állandó tartózkodásra Gödöllőre megy, a honnan csak a kihallgatási napokra és egy-két ünnepélyre fog Budapestre visszatérni.

— **Főpapak doktorra avatása.** A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli: Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére megengedem, hogy a budapesti tudomány-egyetem a magyar kereszténység és királyság kilencszázados évfordulója alkalmából *Császka* György kalocsai érseket, *Szencsányi* Pál szepesi püspököt, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főpápat és *Mayer* Béla választott püspököt és kalocsai főszékesegyházi kanonokot tiszteletbeli hittudományi doktorokká avathassa.

— **Közgyűlés a megyénél.** Aradmegye törvényhatósági bizottsága holnap, *pénteken* reggel 9 órakor kezdi meg évnegyedes közgyűlését. A sorrendnek körülbelül száz pontja van, nagy vitákra alkalmat adó azonban nincs közöttük s így valószínű, hogy egy nap alatt véget ér a közgyűlés. Ennek befejeztével, délután 3 órakor a jegyző-egylet tart közgyűlést.

— **A király a munkásokról.** Tegnap délelőtt, az általános kihallgatások során, a koronás király elé járult Csabaváros és a csabai evang. egyház küldöttsége, megköszönni Ő Felségének azt a kegyét, melylyel megengedte, hogy az immár főgimnáziummá kifejlesztett csabai ág. ev. gimnázium néhai *Rudolf* trónörökös nevét viselhesse. Az államtitkárral bemutatattatta magának a király a küldöttség tagjait s kérdéseket intézett hozzájuk. *Zsilinszky* Endréhez és *Farságh* Bélához egyházi és gimnáziumi ügyekben intézett kérdéseket, *Zsiros* Andrástól pedig megkérdezte:

— Hány lakosa van Csabának?

— Harmincnyolcezer, — felelte a bíró.

— Mind földmiveléssel foglalkozik? — kérdezte tovább a király s mikor a bíró azt felelte, hogy a lakosság háromnegyed része földmivelő, azt kérdezte a király:

— No és a munkásokkal nincs már baj?

— Hála a kormány gondoskodásának s a birtokosság jóakarátának, ma már orvosolva van a szociális baj, — felelte a bíró.

Ez az utóbbi kérdés, a munkások sorsa iránt való érdeklődés nemcsak a király atyai jószívének, hanem az ország ügyeiben való alapos tájékozottságának is frappáns bizonyítéka.

— **Vonatösszeütközés a tótváradi állomáson.** A tótváradi pályaudvaron ma *halálos kimenetelű* szerencsétlenség történt. A kora reggeli órákban, mikor *Berzova* felől a tehervonat *Tótváradra* beérkezni szokott, kiindult a tótváradi állomásról egy pályakocsi, amely harminc munkást szállított ki a hegyek közé kőfejtő-munkára. Alig haladt ki a pályakocsi néhány kilométernyire az állomástól, az első kanyarodónál észrevették a munkások, hogy egy tehervonat jön velük szemben. Amennyi idő a két vonat összetalálkozásáig volt, azt felhasználták a munkások arra, hogy a pályakocsiról leugorjanak. Így a nagyobb katasztrófát elkerülték, néhányan azonban megsebesültek közülök egy gávodiai 21 éves román legény a szenvedett sérülések következtében meghalt.

— **A májusi előléptetések.** Tegnap megjelent a hadsereg rendeleti lapja s most már egész teljességében közölhetjük, az aradi helyőrségben történt előléptetéseket. A csász. és

kir. 33-ik gyalogezredben: Ezredessé léptette elő a király nemes *Scheuchenstuel* Viktor alezredest, alezredessé *Szlimák* András őrnagy, hadkiegészítő kerületi parancsnokot. Őrnagygyá *Mazuh* Sándor I. oszt. századost, áthelyezve a Fülöp württembergi herceg 77. sz. gyalogezredhez és *Baitz* Károly I. oszt. századost, egyuttal kinevezve a 23. sz. tábori vadász zászlóalj parancsnokává. I. oszt. századossá *Denifléc* Károly, *Weiskopf* János, *Kreiner* Imre II. oszt. századosokat. II. osztályu századossá *Händl* Alajos, *Kurt* Hermann v. *Herrenalb* főhadnagyokat, főhadnagygyá *Schlehta* Gusztáv hadnagyot, hadnagygyá *Bach* Rudolf hadapród-tiszt helyettesét. Hasonlóképp előlépett *Allersdorfer* Endre Julián katonai lelkész első osztályu katonai lelkészé. A csász. és kir. 3. számú huszárezredben: II. oszt. századossá lépett elő *Hasenfeld* Károly főhadnagy és főhadnagygyá thomkaházi *Thomka* László, *Sichra* Lajos, *Pauer* János hadnagy. A m. kir. 8-ik honvédhuszár ezredben: Alezredessé léptette elő a király *Froreich-Szabó* Ernő őrnagyot, II. oszt. századossá *Poionkay* András és *Abonyi* Andor főhadnagyokat. A m. kir. 8-ik lugosi honvéd gyalogezredben: Alezredessé lépett elő a király *Bauer* Lajos őrnagyot, II. oszt. századossá *Faix* Béla és *Ficere* Kálmán főhadnagyokat. Őrnagygyá lépett elő a vezérkarban *Tabajdi* Kálmán I. oszt. százados, beosztva a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz. Ugyancsak a vezérkarban keresztény-szigeti *Toepke* Erik II. oszt. százados I. oszt. századossá az 5. sz. huszárezrednél. A m. kir. csendőrségnél alezredessé lépett elő *Enyetér* Ferenc őrnagy, volt aradi csendőrszárny-parancsnok, I. oszt. századossá *Loránth* Dénes II. oszt. százados.

— **Nyugalmozott postafőtiszt.** *Szathmáry* István aradi posta táv. főtiszt 31 évi szolgálat után, mely szolgálatát mind az aradi posta, és táviró hivatalnál töltötte, nyugalomba vonult, egyben Aradról, Budapestre távozott állandó tartózkodásra. Tisztviselő-társai f. hó 1-én a „Kispipa“ vendéglőben bucsuztatták a távozót, mely bucsuzón *Szathmáry* sógora, *Pozsgay* Lajos dr. városi főorvos is megjelent s mely alkalommal a távozó meleg ovációban részesült.

— **A függetlenségi pártok egyesülése.** Már régóta folynak az egyénenkénti tárgyalások a függetlenségi pártok között abban az irányban, hogy legalább a választások idejére a két függetlenségi párt egyesüljön. Mint fővárosi tudósítónk biztos forrásból értesül, e tárgyalások most már a két párt elnöksége között folynak. Ma a képviselőházban is tanácskoztak többen *Kossuth* Ferencsel e tárgyban. E tárgyalásokból csak annyi szivárgott ki, hogy az Ugron-párt tagjai *Ugron* Gábor és *Bartha* Miklós kivételével belépnek a *Kossuth*-pártba. Hir szerint *Polónyi* is hűséget fogadott *Kossuth*nak, de kijelentette, hogy bizonyos okoknál fogva nem lép be a pártba. A tárgyalások eredményéről a jövő héten adnak ki kommonikét.

— **Új pénzügyi főtanácsnok.** A király *Nyirák* Éde és *Preszeller* Antal pénzügyi tanácsosokat és szemrevételezői főnököket pénzügyi főtanácsnokká nevezte ki.

— **A tanítók Vörösmarty-szobrára.** A következő sorok közlésére kértek meg bennünket: Az *Aradvidéki Tanító-egylet* tagjai is meghalották, megérezték a nemzet szive dobbanását. Rajta voltunk, hogy Aradváros és Aradmegye iskoláiba járó gyermekeinek lelkében felebresszük a hála érzetét a „Szózat“ halhatatlan költője: *Vörösmarty* Mihály emléke iránt. Kérő szóval fordultunk Aradváros és Aradmegye területén lévő iskolák tisztelt vezetőihez s szavunk érző lelkükre talált. 314 korona 65 fillér, azaz *háromszáztizennégy* korona 65 fillért adtak össze városunk községi és Aradmegye *különböző* jel-

legű iskoláiba járó gyermekek. A fent megnevezett összeget a mai napon *Rákosi* Jenő ur, a „Budapesti Hirlap“ szerkesztőjének címére elküldöttem. Nem mondok köszönetet azon tisztelt kartársaimnak, a kik tanítványaikkal hazánk nagy költőjének emlékével szemben kötelességeiknek ezen alkalommal is eleget tettek. A megnyugtató öntudat mindanyunknak legkedvesebb jutalma. Arad, 1901. május 2. *Kovács* Vince, az Aradvidéki tanító-egylet elnöke.

— **Picquart levele.** A „Revue Blanche“ holnapi száma érdekes levelet hoz nyilvánosságra, a melyet *Picquart* alezredes írt. A levél előzménye az, hogy *Björnson* a legutóbbi napokban Franciaországról írva azt mondja, hogy az ottani műveltség oly alacsony fokon áll, hogy korunk leghíresebb festőjének *Böcklin* Arnoldnak nevét sem ismerik. *Picquart* teljesen igazat ad *Björnson*nak s példát hoz fel, hogy azon nem kell csudákozni, mert neki egyszer felbontottak egy levelét, a melyben *Böcklin* „Aratás“ című képeről ír s egy képletes kifejezés miatt majdnem hogy az Ordög-szigetre került.

— **Kitüntetett bírák.** A király *Vay* P ter kis várdai és *Tibald* Mihály fogarasi járásbíráknak, dr. *Pap* József mármaroszigeti törvényszéki bírónak, *Sal* János orosházi járásbíróknak és *Pókai* Elek szegedi törvényszéki bírónak az itélőtábla-bírói címet és jellegét adományozta.

— **Öntöző mű Aradmegyében.** *Darányi* Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszter a fekete-körös ármentesítő társulathoz leiratot intézett, mely szerint hozzájárul a társulat kérelméhez, hogy felfogó csatornáját öntöző csatornául a Sebes-körösig meghosszabbíthassa. A fekete-körös társulat a vízvezetésre jogot szerezvén, most már komolyan hozzáfogott ahhoz, hogy a közérdekű öntöző csatornákról szóló törvényben nyújtott kedvezmények igénybevételével az öntöző érdekeltiséget megalakítsa, a mit a földmivelésügyi miniszter is elősegíteni óhajtván, a főzsilip építésére, a felfogó csatorna meghosszabbítására és öntöző-csatornává való alakítására 80 ezer koronát — a Sebes-Körös mederrendezési költségeire 72,000 koronát utalt ki — részben a folyó évi költségvetés terhére. Így 2000 holdra alakulhat meg az érdekeltiség, melyből 800 holdra az öntözés berendezése már is bízott van. A mű még ez évben elkészül.

— **Esküvő.** *Radó* Gyula május hó 5-én délelőtt 11 és fél órakor tartja esküvőjét az aradi izr. imaházban *Hartmann* Jolán kisasszonnyal, *Stern* M. A. helybeli nagykereskedő bájos nevelt leányával.

— **Párbaj-ügyek az egyetemen.** Az egyetemi botrányokból kifolyólag tegnap több párbaj ügy volt. Kora reggel a Hűvös-völgyben pistolypárbajt vívott *Tóth* Aladár *Krahl* Vilmos joghallgatóval, a kit az egyetemen inzultált. *Tóth* Aladár segédei *Váry-Ortmann* Bertalan dr. és *Zsembery* István, *Krahl* megbízottai *Beuder* István és *Mady* Sándor vottak A felek 30 lépésnyire álltak föl, 5—5 lépés avanceszal. Adott jelre *Tóth* Aladár az 5 lépést megtéve megvárta *Krahl* lövését. Miután ez célt tévesztett, *Tóth* Aladár kijelentette, hogy lövési jogával élni nem kíván s békülés nélkül távozott. *Kornfeld* Mór és *Tóth* Aladár között fenforgó lovagias ügy súlyos feltételű kardpárbajjal fog elintézését nyerni, valószínűleg szombaton, ha *Kornfeld* felépül. Az egyetemi botrányokból kifolyóan *Tóth* Aladár tegnap *Hay* Sándorral is megverekedett, még pedig kardra. *Tóth* segédei voltak *Vári-Ortmann* Albert és *Kolozsváry-Kiss* Ferenc, *Hay* Sándor segédei pedig *Acs* Jenő és *Acs* Bódog. A párbaj az Athletikai-clubban folyt le. Egyetlen egy összecsapás után mind a két fél könnyebben meg-

seblt. Az egyetem épületében egyébként mállalott teljes csönd honolt.

— **Az ezredév emlékére.** Hazánk ezeréves emére a *nagy-kamarúsi* állami iskolában holna iskolai ünnepélyt tartanak a következő műral: Elnöki megnyitó, tartja *Eszes István* plmos, gondnoksági elnök. Emlékbeszéd, mija *Korom György* tanító. *Mokris János* és *K Juliánna V. oszt.*, *Gazsó István* és *Kovács R. IV. oszt.* tanulók hazafias szavakat adnak e)Az énekkart *Korom György* tanító vezeti.

— **A Pikler-ügy vizsgálata.** A legújabb egyetá botrányban *Mariska Vilmos dr.* jogkari dán vezeti a vizsgálatot. Ma a fekete táblán szölitotta a *Pikler* tanár elleni tüntetésben részt et egyetemi polgárokat, hogy tartsák becsübeli kötelességüknek nála jelentkezni a vizsilat megejtése végett. Tíz egyetemi hallgatót évszerint szölit fel erre a dékán. Ma kihallgatta *Zsemberi Istvánt*, *Tóth Aladárt*, *Balogh Sándort*, *Uhlein dr.-t.*, *Köpösdý Dezsőt*, *Mlódi Gyulát* és ifj. *Csizmazia Józsefet*. Az utóbbi kettő igazolta, hogy aznap nem is volt Budapesten, tehát a tüntetésben sem vehetett részt.

— **Kirándulás Mezőhegyesre.** Az aradi turista egyesület által vasárnap, e hó 5-én tartandó mezőhegyesi kirándulásra vonatkozólag a következő tájékoztató sorokat vettük. A kiránduláson az egyesületi tagokon kívül résztvehetnek vendégek is, kik a tagokhoz csatlakoznak. A szükséges vasuti kedvezmény kieszközlése és az ebéd megrendelhetése tekintetéből felkértek azok, a kik a kiránduláson részt akarnak venni, hogy sziveskedjenek szombaton, e hó 4 én déli 12 óráig ifj. *Klein Mór* üzletében jelentkezni, mert a későbbben jelentkezőket nem lehet figyelembe venni. Az egyesületi tagok kezelési költséggel, a vendégek 50 százalékos kedvezményvel utaznak és III-ik kocsit osztályt fogják igénybe venni. A déli étkezés a ménesbirtok igazgatóságának intézkedése folytán a tisztai kaszinóban és a négy tálból álló teríték ára 2 korona 40 fillér. A vasuti kedvezményről szóló bárcák kiváltásáról az elnökség gondoskodik, s azokat vasárnap reggel a vonat indulás előtt az állomáson kapják kézhez a kirándulók. A társaság vasárnap este jön Aradra vissza.

— **Még egy sikkasztás.** A szegedi kerületi betegsegélyző pénztárban elkövetett sikkasztásnak párja akadt. A komáromi kerületi betegsegélyző pénztár közgyűlése ugyanis a pénztár 1900. évi számadásaira nézve a felmentést megtagadta a felelős számadóktól és megkeverte a győri kereskedelmi és iparkamarát, hogy szakembert küldjön ki az ügyvitel és pénztár megvizsgálására. *Szendrói* iparkamarai másodtitkár évégől odautazott és a vizsgálat meglepő adatokat derített ki. A pénztárt a legnagyobb rendetlenségben találta, sőt hűtlen kezelés gyanuja is fennforogni látszott. A pénztári tisztviselők *Angyal Dezső* titkár és *Gretkovics Ferenc* pénztáros, kik azóta előzetes vizsgálati fogságban vannak, beismerésük szerint a pénztárt körülbelül egy év óta mintegy 1600 korona erejéig károsították meg és ezt oly módon követték el, hogy a befizetett összegeket nem vételezték be a naplóba, és a könyvekbe. Ha bár az iparhatóság két ízben tartott vizsgálatot, a sikkasztást felderíteni nem lehetett éppen azon okból, mert az elsikkasztott tételeket a könyvekbe be nem vezették. Legutóbb azonban a takarékalap pénzéhez nyultak és az vezette nyomra az iparhatóságot. A kár megtérül a hűtlen sáfárok óvadékaiból.

— **Halálozás Hert Miklós** nyug. keresztesi plébános f. é. április hó 30-án esteli 9 órakor életének 82-ik évében rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után Uj-Aradon elhunyt. Temetése f. hó 3-án d. e. 1/2 9 órakor lesz a gyászszobából Ujvilág-utca 1. sz.

— **Öngyilkos családanya.** Aradon tegnap reggel egy családanya követett el öngyilkossági kísérletet. *Koppán Mátyásné* 32 éves asz-

zony Választó-utca 71. számú lakásán *marólugot ivott* és pedig, mint maga mondta, azért, mert férje rosszul hánt véle. A mérge összeégette ugyan belső részeit, életben maradásához azonban van remény. Koppánénak öt élő gyermeke van.

— **Színészből korcsmáros.** Kolozsvárról írja tudósítónk: Csak nem régebem mondott bucsut a közönségnek a kolozsvári színház egyik komikus színésze, a ki a színpadon úgy, mint az életben egyaránt kedvelté tette magát derüs humorával s különösen mint fáradhatatlan mulató volt ismeretes. E jó ur még itt időzik Kolozsvárt és a színpad hiányában buzgó látogatója a borméréseknek, a hol reggeltől estig, vagy estétől reggelig el tud kvaterkázni. És most, mint halljuk, egy sikeres ügyletet kötött, kibérelte a Reitter-kert néven ismeretes nyári mulatóhelyet. Itt fogja, a zöldelő lombok között, legközelebb tanyáját felütni, s a közönség, miközben vigan hajtogatja a sörös krigit és görgeti a kugligolyókat, bizonyára teljes megelegedéssel fog éljenezni és tapsolni a színészből korcsmárossá átvédlett házigaárdának: *Krasznay Andornak*, a kihez egykori színészkollegái is, azt hisszük, gyakorta el fognak látogatni.

— **Szerelmi tragédia.** Egy pozsonyi szállóban ma reggel átlőtt halántékkal halva találtak egy fiatal szerelmes párt, a mely tegnap este kerékpáron érkezett oda Hainburg osztrák határszéli városból. Az asztalon talált levelekből, a melyeket közvetlenül haláluk előtt irtak *Weiner Vilibáld* hainburgi kereskedőnek és *Weiner Vladimir* odaváló pékmesternek, kétségtelenül kiderül, hogy a fiatal ember, a ki nek aláírása a leveleken hiányzik, a leány beleegezésével először őt, azután magát lötte agyon.

— **A bál után.** A minap éjjel bál volt *Öcsödön* s folytatásként reggel véres szenzáció keített réműletet a csöndes kis községben. Vigan mulatott a bálban *Kántor Sándor* gazdalegény s hajnalban négy órakor szive választottjával: *Molnár Idával* ment hazafelé. A legény husz éves, a leány tizenhatsz, hát persze nagy volt köztük a szerelem, de elkeserítette *Kántort*, hogy az ősszel elviszik katonának. Erről panaszkodott a leánynak, mikor hazafele mentek. Ott aztán szörnyű tette határozta el magát: revolvert rántott, hogy megölje előbb a leányt, aztán önmagát. Kétszer lött a megrémült leányra, egyik golyó az arcát horzsolta, másik a mellébe furródott s ugyanakkor tüzet fogott könnyű bál ruhája. *Molnár Ida* sikoltozva futott ki a szobából s az udvaron háziasszonya, *Oláh Lidia* karjaiban esett össze, ki az égő ruhát letépte. Azalatt odabenn *Kántor Sándor* önmaga ellen fordította a fegyvert: kétszer egymásután mellébe lött. A második golyó szívet találta s *halva rogyott össze*. A szerencsétlen leány, ki nem tudta, hogy szerelmese ilyen szörnyű gondolatokkal foglalkozik, nem halt még meg, de sebesülése életveszélyes.

— **Kirabolt pénztárat.** Vakmerő rablást követtek el a temesmegyei *Jaszenován*, a mikor emberélet is esett áldozatul. A tettesek kirabolták az ottani önszegélyző szövetkezetet, melynek nagy *Wertheim-szekrényét* kocsira téve, kivitték a mezőre, a hol annak tartalmát kiürítették. A csendőrség csak reggel értesült az esetről s a nyomozást azonnal megindította, még pedig eredménnyel, a mennyiben a tettesek már el vannak fogva. A jaszenovai önszegélyző szövetkezet helyisége a község főutcáján van, de kertje kinyílik a mellékutcára. Az épületben csak a szövetkezet szolgálója: *Basch Antal* lakott, a ki vasárnap délután átrándult feleségével a szomszéd községbe, de még este 9 órakor visszatért és lefeküdt. *Brunner Ferenc*, *Bujella Tamás*, *Bujella György*, *Gyokits Milán* és *Motca Tódor* még vasárnap délután, a mikor a szövetkezet szolgálója elutazott, összebeszéltek, hogy kirabolják a szövetkezetet. Arra nem is számítottak, hogy aszolja éjjelre visszatér. Éjjel fel-

lé azután kibontották a mellékutcáról a kert kerítését, bementek a pénztári helyiségbe. Munkájuk közben a szövetkezet szolgálója fölébredt és kijött a lakásából. Gyokits Milán, a ki örnek volt felállítva, egy fejszével azonnal leütötte. Baschnak a felesége szintén ki akart rohanni, de erre rázárták az ajtót és agyonveréssel fenyegették, ha kiabálni merészel. A megijedt asszony csak reggel mert az ablakon kibujni, a mikor már *férjét halva találta* a felszer alatt, hova a rablók bevonszolták. A pénztári szekrényt megtalálták a mezőn feltörve. A benne volt 874 forintot a rablók elvitték, ezenkívül a váltókat összetépték. A rablókat *Baschné* bemondása alapján még aznap elfogta a csendőrség. Az elrabolt pénzből csak 230 frtot találtak meg a tetteseknél, a többiről nem akarnak tudni s azt állítják, hogy csak annyi volt a pénzeszekrényben.

— **Uj táncitanító Aradon.** *Szathmáry* Ételka kisasszony a mult hóban Budapesten kitünő sikerrel tette le a táncitanítónői vizsgálatot és erről diplomát szerzett. A táncitanítást még ez évben meg fogja kezdeni itt Aradon és pedig egy kolonokban, mint egyesek részére külön-külön. A tanítás ki fog terjedni mind a magyar, mind az idegen szalontáncokra.

— **Botrány egy kávéházban.** Csinos kis botrány színnel volt tegnap a *szarvasi* Árpádszálloda. Két iparos segéd tért be feketére a kávéházba s a feketéhez cigarettát kértek *Vig Jenő* főpincértől. Nemsokára megjelentek *Lévay Lajos* és *Veszter Imre* pénzügyőrök is a kávéházban, kik az ablakon át látták, hogy a főpincer saját készítményű cigarettát árusít a vendégeknek. Az egyik pénzügyőr *Lévay Lajos* kiment a főpincérről a folyósóra, csakhamar ott termett *Schönfeld Mihály* kávé is s a vitatkozásból verekedés támadt. Később a másik pénzügyőr *Veszter Imre* is kiment a folyósóra s mivel *Schönfeld* őt is pofonnal fogadta, *kirántotta a kardját* s hadakozva *Schönfeldet* megsebesítette. Jobb karján, a könyök felett 7 centiméter hosszú vágást ejtett. Még nagyobb is lehetett volna a botrány, ha a kávéházi vendégek közbe nem lépnek s szét nem választják őket. A két pénzügyőrt egy rendőr kísérte a laktanyára. A pénzügyigazgatóság szigorú vizsgálatot indított.

— **A ki önmagát összelövdözi.** Egy tornyai magyar furfangos módon akarta rászedni a biztosító társaságot. A mult este *Klein József* tornyai lakos azon hírrel ment haza *Batonyáról*, hogy megtámadták a rablók és két lövéssel a balkezén az egyik ujját és lábán a talpát keresztüllövték. Borzalmas dolgokat mesélt a rablótámadásról, sőt a batonyai járásbírósnál nénye által be is jelentette az esetet. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást. *Klein Józsefet* kihallgatták, de mikor a csizmáján keresztül ért lösebet vizsgálták, a dolog az őrparancsnoknak gyanusnak tűnt fel. A nyomozás folytatásánál kiderült, hogy azon a helyen, a hol *Klein Józsefet* állítólag megtámadták, az élőviz-csatorna hidja mellett egy *Boldis István* nevű ember halászott a tilosban és hogy észre ne vegyék, a hid alá bujt. Ez az ember hallotta a lövéseket, de dulakodást nem látott, lármát sem hallott, mint *Klein József* előadta. Később az élőviz-csatornában megtalálták, *Klein József* revolverét, melyből három töltény hiányzott és így kisült, hogy *Klein József önmagát lötte meg*, hogy a baleset-biztosítási összeget felvehesse. Ebből azonban bajosan lesz már valami.

— **Nagy ékszerlopás.** Monte-Carloban egy *Olando* nevű állítólagos olasz mérnök *Komenec* orosz tábornok özvegyétől 100.000 frank értékű ékszeret lopott el s azután megszökött *Marsaille* felé. A szökevényt körözik.

— **Mire használják a telefont a gyermekek?** Bécsben tegnap a tűzoltóknak több ízben jelentettek tüzet s a kivonult őrség mindannyiszor visszatért, mert a jelentett tüzet nem találta. Kutatni kezdték, hogy ki ülteti fel őket, akkor reá jöttek, hogy egy 12—14

éves fiugyermek járkált több kávéházban s engedélyt kért telefonozásra. Ez a fiu ültette fel a délután folyamán több izben a tüzoltókat s csinálta a vak tüzlármát.

— **Öngyilkos főhadnagy.** Lembergől táviratozzák, hogy Samborban *Baankovic* Péter 18-ik osztrák honvédezdrebeli főhadnagy szolgálati revolverével föbe lőtte magát s szörnyet halt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Eltűnt turisták.** Grenobleból írják, hogy *Schelastiquet* és *Chubert* nevű turisták pár nap előtt elindultak a veszélyes *Casque de Neron* megmászására s azóta nem tértek vissza. Igen valószínű, hogy a két turista szerencsétlenül járt. Felkeresésükre egy század hegyivadást küldöttek ki.

— **Leégett gőzmalom.** Tegnap Bonyhádon nagy tüzesz pusztított. A tűz délután fél 4 órakor ütött ki *Csik* József gőzmalmában, onnan csakhamar áterjedt a szomszéd gőzfűdő-épületre, a melyet *Csik* József csak a múlt évben építtetett nagy költséggel. A bonyhádi önkéntes tüzoltóság emberfeletti erővel látott a mentéshez, de a nagy szélben hiába volt minden erőfeszítés, a gőzmalom a fűdővel együtt elhamvadt. A kár 80—100,000 korona.

— **Börtön elől a halálba.** Sátoralja-Ujhelyen történt ez a szomorú esemény. Mint lapunknak táviratozzák, egy a közelben levő Kistornony nevű pusztá birtokosát, *Szatmáry* Józsefet a törvényszék lopás miatt egy évi börtönre ítélte. *Szatmáry*nak ma kellett volna megkezdeni a büntetését. Hogy ezt elkerülje, borotvával átvágta a nyakát és most haldoklik.

— **Rabló tisztiszolga.** Temesvárról táviratozzák lapunknak, hogy az ottani dandár-ezred *Szilberg* nevű főhadnagy-adjutánsát a tisztiszolgája megrabolta és elszökött Temesvárról. Alkulcsal felnyitotta a pénzes ládát *Berkics* István, a hűtlen szolga és 3200 koronát lopott ki belőle. A rendőrség nyomozása folytán *Verseccen* elfogták a tolvajt. A pénzt hiány nélkül megtalálták nála.

— **A tetovált örök ifjuság.** A délafrikai háboru egyebek között, a tetoválást is nagyvilági divattá tette Angliában. Az elegáns ladyk, akik nem mindig szépek, pillangót, sárkányt, kardot, dátumot vagy költői jelikeket tetováltattak a karjukra, lábukra, sőt a keblükre is. A tetoválás lassankint művészetté fejlődött s az egyik legkiválóbb mestere arra is vállalkozott, hogy nemes drágakövekből, gyémántokból, smaragdokból, rubinokból egész collier-kat tetováljon a hatyunyaku arisztokrata asszonyok nyakára. Ezt a divatot a londoni előkelő társaság állítólag annyira fölkapta, hogy idestova nehéz dolog lett, ha az ember a valódiakat meg akarta különböztetni a tetovált nyakláncoktól. A tetoválás nagymestere azonban még ennél is meszezebbre vitte művészetét: most már a lilios, rózsás örökifjuságot rajzolja a hölgyek arcára. A műtét, mint a londoni újságok írják, nem tulságosan fájdalmas és olyan teintet, olyan arebört produkál, mely ellenáll az idők indiszkrét vasfogának. Több mint bizonyos, hogy ez a teválómester mihamar vagyont fog szerezni!

— **Verekedő munkások.** Párisból táviratozzák: Grenobleban tegnap este egy munkásgyűlés után verekedésre került a dolog. A csendőrség kivont karddal közbelépett és néhány embert letartóztatott. Néhány rendőrgyűnök megsebesült. Ezen az eseten kívül egy Franciaországban nem történt rendzavarás.

— **Kossák József csász. és kir. udvari fényképész** Templom utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága kegyes volt az Aradkerületi iparosok rokkant és nyugdíjgyesületébe 200 kor.-val alapító tagként belépni. Fogadja e nemesen érző igazgatóság leghalásabb köszönetünk nyilvánítását. Az aradkerületi iparosok rokkant és nyugdíjgyesületének elnöksége.

— **Öngyilkosság a pályaudvaron.** A budapesti keleti pályaudvar indulási oldalának félreeső helyén ma reggel felakasztva, holtan találtak

egy teljesen ismeretlen, vidékinek látszó embert. Bevitték a boncoló intézetbe.

— **Ajándék mindenkinek** és minden alkalomra legjobban és legolcsóbban *Porter* Vilmos koronás áruháza Aradon, az Andrassy-téren, a Központi szálloda épületében szerezhetők be. E helyen meggyőződést szerezhető arról, hogy Arad a modern üzlet berendezés és versenyképesség dolgában mily magas fokon áll. Mindazoknak, kik öveiknek örömet akarnak szerezni, de emellett jutányos és figyelmes kiszolgálásban is óhajtanak részesülni, ajánljuk ezt a valóban előnyös bevásárlási forrást.

— **x—Ha ószül a haja,** használja a hirnoves Stella vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Uvegje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában, ó cs. és kir. fensége József főherceg udvari szállítója, Budapest, V. Setatér-utca, Szabadságtér sarkán.

Hamis lírák Aradon.

(A pénzváltó olasz bírái előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 2.

Redkivül érdekes bűnpör tárgyalását kezdte el tegnap a nagyváradi törvényszék, amely pénzhamisítási, illetőleg hamis pénz terjesztéséből származó ügygyel az új bűnvádi perrendtartáshoz képest most foglalkozott először.

A vádlott igen érdekes ember, olasz s messzeföldről származott ide közibünk, ahol konfliktusba került a büntetőtörvénykönyvvel. Igazi olasz típus, hevesen védekezik s óvatos, nehogy valami terhelő dolgot valljon.

A két ivre terjedő vádirat azt mondja, hogy *Giarizzo* Salvatore, aki Olaszország Sant Perapott községből való, építési vállalkozó, avagy „impresszárió“, amint ő magát nevezi, egyenesen csak azért jött Magyarországra, hogy itt egy csomó hamis száz és ötszáz lírás bankót elhelyezzen. A vizsgálat adatai szerint Debrecenben kezdte meg *Giarizzo* a hamis pénzek beváltását a Közgazdasági bankban, ahol egy 100 lírás bankót váltottak be neki. Aradon is szerencsét próbált *Wallfisch* Ármin pénzüzetében és sikerült is neki itt négy ötszáz lírást elhelyezni. Aradról Kolozsvárra tette át az élelmes olasz a hadiszállítást s a Magyar Leszámitoló- és pénzváltóbank fiókjánál 1100 forint értékű olasz bankót váltott be, közte természetesen egy hamis ötszáz lírást.

Ezelőtt egy esztendővel, április ötödikén Nagyváradon is szerencsét próbált *Giarizzo*. Előbb a Gazdasági Iparbankot kereste föl, ott azonban nem tudtak vele beszélni elment tehát *Mihelfi* Emil pénzváltó üzletébe és ott is megszabadult egy hamis ötszáz lírástól. Tovább nem tartotta tanácsosnak Nagyváradon maradni, elment tehát Békés-Csabára. Itt azonban rajta vesztett. A takarékpénztárban fölismerték a hamis pénzt s figyelmeztették *Giarizzóra* a rendőrséget, amely aztán le is tartóztatta a hamis ötszáz lírásoknak a tulajdonosát.

Giarizzo már a vizsgálat folyamán azzal védekezett, hogy nem tudta, miszerint az ötszáz lírások hamisak. Ugy adta elő a dolgot, hogy Corfuban egy vállalaton 12000 lírát szerzett s azt még ott olasz pénzre váltotta be. Onnan jött Magyarországra munkát keresni és időnkint, mikor megszorult, beváltott egy-egy ötszáz lírást. Beismerte, hogy összesen 8 darabot váltott be, de mindig hozzáteszi, hogy legjobb hiszemmel járt el s fogalma nem volt arról, hogy bankói hamisak. Azt tagadja, hogy Kolozsvárt is váltott volna be pénzt, sőt azt állítja, hogy Kolozsvárt nem is fordult meg soha.

A tárgyalást *Nagy* Ferenc törvényszéki elnök vezette, szavazóbírók voltak: *Máthé* György

és *Böhm* Jenő. Jegyző *Vajnovszky* Vince a vádhatóságot *Korn* Lajos alügyész, a vádlót *Rádl* Ödön képviselte.

A délelőttöt a vádlott kihallgatása v, igénybe, s csak délután került sor a nagys mu tanu kihallgatására. Kihallgatták *Wallfi* Ármint, a kolozsvári bank s a nagyvári G dasági és iparbank tisztviselőit, valamint *A helpi* Emilt is. A tanuk vallomása teljesen me egyezett a fenti tényállással. Késő estig tartt a tanuk kihallgatása. A vád- és védbeszédre valamint az ítélet meghozatalára csak holna kerül a sor.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi polgári jótékony-nőegylet pén- teken, folyó évi május hó 3-án délután 5 óra- kor, az árvaház tanácsstermében választmányi gyűlést tart. Tárty: A zárszámadások és tiszt- ujtásra vonatkozó előterjesztések.

TANÜGY.

(—) **Uj állami tanítók.** A vallás- és közok- tatásügyi m. kir. miniszter *Bösz* István és *Krá- lík* Andor okleveles tanítókat az almás-kama- rási, *Arnold* János és *Leopold* Karolina okleve- les tanítót, illetve tanítónőt a soborsini, *Varga* Mária okleveles tanítónőt pedig a déznai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, illetve ta- nítónővé kinevezte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A ki másnak a szájába ló.** Az aradi kir. törvényszék ma délután egy alig husz éves fiatal paraszt legényt ítélte el, mert egy pajtá- sának két fogát lőtte ki a szájából. *Marics* Juon a legény neve. Nem ez az első eset, hogy a vádlottak padján ül. Már két izben ítéltek el. Egyszer egy sárga csikót lopott el, amiért 5 hónapot töltött a hörtönben, máskor meg egy méhkast lopott. Jelenleg ez utóbbi bűnéért ül a rászábott 7 hónapot. A lövést 1900 október- ben követte el a lövés Borosjenőn. Balog Fika vesztette el a lövés következtében két mellső fogát. Balog meg *Marics* egy leányt szerettek, tehát egyiknek pusztulnia kellett. Balog többek előtt azt mondta, hogy ha az utcán találkozik *Márics*csal, meg fogja verni, olyannyira, hogy nem mer majd a lány előtt mutatkozni, elcsu- fitott arcával. *Márics* ezt megtudta és eleve fölfegyverkezett, hogy az esetleges támadásn védekezhessenék. Az összekocanás nem is késett sokáig. Egy este találkozott *Márics* Juon Balog- gal, aki még két legény társaságában volt. Ezek megragadták *Márics* kezét és ütlegelni kezdték. *Márics* azonban kiszabadítva magát, előrántotta a revolvert és rálőtt Balogra. A golyó a szerencsétlen legény szájába hatolt, de a két foga árán megszabadult a veszélytől. A fog- ságban lévő vádlott fölött *Fábian* László dr. elnöklete alatt ma ült törvényt a kir. törvény- szék. Az ügyész erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vétsége miatt emelt vádat *Márics* ellen. A törvényszék *Márics*ot 6 havi börtönre ítélte.

NAPIREND.

Május 3. Péntek. Róm. kath. naptár: Szent \dagger megta- lálása. — Protestáns naptár: Szent \dagger megtalálása. — Gö- rög-keleti naptár (április 20.): Teodór. — A nap két 4 óra 24 perckor, nyugszik 6 óra 57 perckor. — A hold két 6 óra 56 perckor, nyugszik 4 óra 2 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 762.0 millimé- ter, délután 2 órakor 761.1 milliméter. — Hőmérsék reg- gel 7 órakor 9° + 11.0, délután 2 órakor 9° + 16.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 óra- kor D. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 4 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad- ra küldött táviratál szerint a mai napra a következő idő- járás várható: Enyhe, helyenként csapadék.

Szabadságsaral emléktárgyak országos muzeuma (szin- ház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekye- muzeum helyisége mellett ülésterem.

Május 3. Aradmegye évnögyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradmegyei közsegi- és körjegyzők egy- lete és nyugdíjintézetének választmányi ülése délután 2 órakor, tavaszi közgyelése délután 3 órakor (Megyeház.)

Május 5. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Mezőhegyesre.
 Május 8. Városi közgyűlés délután 4 órakor.
 Május 10. Az aradi villamosági részvénytársaság közgyűlése délután 2 órakor. — Az aradi árucárnok részvénytársaság rendkívüli közgyűlése.
 Május 12. A radnai kaszinó-egylet táncestélye. — Az aradi jökevény asztaltársaság majálisa (Csálai erdő). — Az aradi ipartestületi betegsegélyező pénztár közgyűlése délután 9 1/2 órakor.
 Május 18. Körorvosválasztás M.-Szlatinán.
 Május 19. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet aradi fiókjának majálisa (Csálai erdő).
 Május 26. Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása az Al-Dunára, Oravicára és Herkulesfürdőre.

Kerpel Izsó

kölcsönkönyvtárába

Aradon, Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

10 példányban megérkezett:
DREYFUS ALFRÉD
 „Öt év életemből“

című könyve, nyolc rajzzal és kézírással.

Továbbá: 632

Ujdonságok: Csehov: A parasztlak és egyéb elb., Thury: Közönséges emberek, Sudermann: A kivánság, Tarcai: Dönk vitéz Rómában, Gárdonyi: A bor, stb.

Ifjúsági iratok: Monton: Gorgourdan Mária, Bánfi: Egyenes és görbe utakon, Gaál M.: Aranyos köd, fiatal leányok színműtára: Barta: A haza, A szobaleány, Gaálné: Valatás az iskolában, Herceg: A tolvaj, Lengyel: A próba, Murai: A párisi baba, Az új nevelő, Radnay: Hushagyó kedd, Tábori: A királyné keselyűi, Farkas: A szerelem tudománya, Móra: A gyűrű, A levél, stb.

Németben: Reichenbach, Zobelitz, Theuriet, Benitzky, Braddon, Dewall, Gersdorff, Neumann-Strela, Junker, Junghaus, *Marni* (több mű), Roberts, Jolo, Wachenhusen, Wolzogen, Verga, Turgenjeff, Tellmann, Wald-Sedwitz, Queisner, Konstantin, Mayer, Zehren, Savage, Jolombi, Norris, Galatin-től stb., ujdonságok.

Franciában: Zola: Le travail, Gyp összes munkái, továbbá 40 kötet kiváló, díszesen illusztrált francia ifjúsági iratok, a legelőkelőbb francia ifjúsági irok művei, stb. stb.

Kölcsöndíj 1 óra 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor. vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek újak és tiszták. Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket.

Az összes jegyzékek ingyen. Magyar, német, francia és angol irodalom.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 2.

Déltőzsde. Buzakinál igen jó, a vételkedv jó. Kedvező irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonanemek kedvezőbbek. Időjárás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.56—7.57
Buza októberre	7.70—7.71
Rozs októberre	6.72—6.73
Zab októberre	5.58—5.59
Tengeri májusra	5.31—5.32
Tengeri júliusra	5.38—5.39
Repcze augusztusra	13.35—13.45

Zárul 5 órakor:

Buza májusra	7.52—7.53
Buza októberre	7.72—7.74
Rozs októberre	6.68—6.69
Zab októberre	5.56—5.58
Tengeri májusra	5.28—5.29
Tengeri júliusra	5.36—5.37
Repcze augusztusra	13.40—13.50

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	688.—
Magyar hitelrészvény	692.50
Leszámítolóbank részvény	442.50
Rima-Murányi vasmű részvény	502.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	693.—
Közuti vasút	579.—
Városi villamos vasút részvény	303.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, május 2.

Magyar aranyjáradék 40/0	117.50
Magyar koronajáradék 40/0	93.—
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.50
Magyar keleti vasút	118.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcson	173.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcson	141.—
Osztrák papírjáradék	98.25
Osztrák járadék ezüst	97.80
Osztrák járadék arany	117.60
Koronajáradék	97.25
1860-iki államsorsjegyek	141.—
Osztrák magyar bankrészvény	1675.—
Magyar hitelbank részvény	693.—
Osztrák hitelbank részvény	688.25
Osztrák-magyar államvasút	694.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07
Német birodalmi márka	117.52

== Bécsi marhavásár. (Telefon jelentés.) Főlhajtás: élődisznó 27—28, leölt disznó 13—14. Elő juh 24—7, leölt juh 27—8. Bányás 27—24. Fizettek borjuért 72—120 koronáért.

Városi színház.

Pénteken, 1901. évi május hó 3-án

A budapesti Uránia tudományos színház előadása.

Délután 3 1/2 órakor, fél árákkal:

1848.

Három felvonásban. Irta: Hentaller Lajos.

Kezdete 3 és fél órakor.

Este 7 1/2 órakor, rendes árákkal:

Amerika.

Három felvonásban. Irta: Ifj. Hegedüs Sándor.

Kezdete 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Május 2. —

Fehér Kereszt szálloda. Lukács Jenő utazó Budapest. — Zinner Bernát utazó Bécs. — Alföldi Béla utazó Budapest. — Ettinger Jenő utazó Budapest. — Meyer József utazó Bécs. — Ungar Gyula utazó Bécs. — Roth Arpad utazó Bécs. — Duna-jetz Vilmos utazó Budapest. — Lasher Arpad tanár Budapest. — László Gyula utazó Budapest. — Schwarz Rezső utazó Budapest. — Prokop Gyula tisztartó Kevermes. — Kardar Samu mérnök Makó. — Miskeri György utazó Bécs. — Ruttkay Károly ezredes Szeged.

Központi Szálloda. Eftics János nyug. igazgató tanító Pécska. — Janossi György iktató Déva. — Löffler Andor hivatalnok Csaba. — Fodor Miklós gazdasz Kecskemét. — Györgyi Ödön gazdasz Tiszaszállás. — Harangi János felügyelő Budapest. — Cametzer Károly hivatalnok Budapest. — Klein Jakab utazó Budapest. — Fleischman Sándor utazó Sárvár.

Vass Szálloda. Serobek József utazó Bécs. — Forschner S. utazó Bécs. — Barbolan Leó utazó Bécs. — Pollák Mór utazó Bécs. — Klein János utazó Budapest. — Lindner Sándor utazó Bécs. — Jájórt Illés ügyvédjelölt Szeged. — Jenney István pénzügyi hivatalnok Nagyvárad. — Özv. Jenney Istváné magánzó Nagyvárad. — Hutzl Ellés magánzó Nagyikinda. — Arányi Dániel utazó Budapest. — Schmidt József utazó Budapest. — Kovács Sándor vállalkozó Lugos. — Grünvald Mór utazó Budapest. — Widder E. Zsigmond utazó Budapest. — Roth Jenő utazó Budapest. — Vince Aladár kereskedő Budapest. — Bolbuka I. utazó Gyula. — Entersz Károly magánzó Kiskapus.

Nádor szálloda. Plaonko Andor gyógyszerész Soborsin. — Mankarics Arkadié könyvelő újvidék. — Györi Béla tanító Dombiratos. — Szekula József jegyző Kisjenő. — Márton József kereskedő Beél. — Bonné Mihály gazdalkodó Beél. — Rác Károly lelkész Sarkad. — Halmai Paulin lelkész Sarkad. — Dombranosán János birtokos Igló. — Jaoneter Péter lelkész Sáralfalva. — Boros János Aradi Közlöny kiadó főnöke. — Rotter Lajos főmérnök Budapest. — Hammel Antal birtokos Elek. — Hutter János birtokos Beeskerek. — Zeller Jakab kereskedő Boél

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. V. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborslőről reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáiig este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.09
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjeli	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

CSARNOK.

A jubileum elmarad.

Irta: Sas Ede.

[4]

(Folytatás.)

— Két hét előtt történt. — folytatta gyónását a leány. — Levelet kaptam Eggerszegről a nénitől. A néni bevallotta, hogy bizony azt mondta Vilmosnak, mikor még csak érdeklődött irántam, hogy pár száz forintot kap velem, ha nőül vesz. Vilmos ezt bizonyosra vette, megkérte a kezemet és csak mostanában tudta meg, hogy az a pár száz forint a néni meséje. Erre elment a nénihez és szemrehányásokat tett neki. Elmondta, hogy arra a pénzre okvetetlen szüksége volna égető adósságai kifizetésére. De ő engem szeret s nem akarja a szavát megszegni... Am viszont roppant kellemetlen rá nézve, ha egy krajcárt se kaphat. Már most nem tudja, mit csináljon. Nem mondta a néni sem azt, hogy visszavonul, sem azt, hogy szavának áll a fölfedezés dacára s a néni legjobbnak tartotta az egészet nekem sürgősen megírni. Bocsánatot kért a föllentéseért: hiszen ő jót akart vele... Tudom, elhiszem, bár ne akarta volna annyira a javamat!...

Azt írta, hogy valószínű, hogy Katona azért nem vet véget mindennek, mert hiszen minden szavából kitészett, hogy engem szeret. De ő, a néni, azt hiszi, hogy valami titkos ellenségem keze van a dologban. Valami vagyonos leányt unszolnak reá... Tehát a néni azt ajánlja, beszéljek rögtön az apámmal, kérjem meg, hogy teremtsen elő azt a pénzt a föld alól is és küldjék el azonnal neki, hogy odaadhassa Vilmosnak; fizesse ki azonnal a sürgős adósságait, hadd legyen lekötvén, hogy füstbe ne menjen a házasságom... Azt kellett volna mondanom a levélre, ugy-e bár, édes apám: hát hadd menjen füstbe! Ha szeret Katona ur: eljön értem és megkezdjük a nyomorgást együtt, pénz nélkül, adósság terhével a nyakunkon, boldogan... De nem így gondolkodtam. Egy rettenetes félelem vett erőt rajtam, a mikor azt a levelet elolvastam. Az a félelem, hogy mindennek vége lesz, ha gyorsan, ha rögtön nem segítek. Eldobtam a menyasszonyi ruhát és föl se veszem többé soha. Hiszen édesapám tudja, hogy idestova huszonegyéves vagyok: és mégis ez volt az első kérőm, az első egész életemben! Erre vártam,

erről álmodoztam hosszú, keserves éveken át . . . s most ezt is el kell veszítenem.

Ő az első és az utolsó. A néninek igaza van: bizonyosan valami gazdagabb leány ajánlanak neki. Hiszen annyian vagyunk mi hitvány leányok a világon, hogy kapva-kapunk még egy szegény számtiztecskén is! . . . Elhódítják, elmarják őt tőlem. Le kell őt foglalnom magamnak. Nem engedhetem oda másnak a boldogságomat. Hiszen szeretem — oh nagyon szeretem. És ő is szeret, ha ragaszkodik is ahhoz a nyomorult pár száz forinthez. Nem akarja adóssággal kezdeni az új életet. — hiszen az oly rettenetes! Ha el kell mondani rólam, fájni fog neki . . . De hát nem kell lemondania! Egymáséi leszünk, ha a bűn árán is. És ekkor összezavarodott a fejem, valami retentő, ellenállhatatlan muszáj parancsolt velem. Nem könyveltem el egy utalványt, a mit éppen akkor nyújtottak be a rácson. Elküldtem a pénzt a néninek . . . Csak akkor kezdtem feleszmélni, hogy mit cselekedtem, mikor már elvitték a pénzt. Forgott velem a hivatalszoba, az apró fiokos szekrények; rám akart szakadni az alacsony tető. Azt hiszem: el is ájultam. Persze, ez nem tűnt fel senkinek; azt hitték, a menyasszony izgatottsága az egész. És a többi lányok a munkászubonyban még irigyeltek is érte! . . .

A leány összeroskadtt és elhallgatott egy percre. Tóth ur még mindig simogatta a fejét, gépiesen, tán nem is tudva, mit cselekszik . . .

— Azt hittem, helyreépíthetem a pénzt. Edes anyám azt mondta, hogy vesznek nekem egy szép szalon-garnitúrát. Meg akarom kérni: ne vegyenek, adják nekem azt a pénzt, hogy megmentsem vele magam a kárhozattól . . . S egyszerre csak edes anyám azzal állott elő, hogy a szalon-garnitúrából semmi sem lesz, mert apám nem tud pénzt keríteni. Nem kap már hitelbe sem, sehől sem. Anyám még meg is dorgált, mikor olyan keservesen sirásra fakadtam. Hogy lehet úgy sajnálni egypár rongyos butort? Hát nem lehet boldog az ember szalon-garnitúra nélkül is? Oh, ha tudta volna hogy mit sírok! . . .

A postáskisasszony újra elkezdett sirni, kitörő, lelketrázó zokogással, ahogy a gyámoltalan, kétségbeesett teremtések sírnak, a kiket irgalmatlanul legázol a sors. Tóth ur kibámult az éjszakába, a fekete kertbe, melynek fái sötétek valának, mintha csupa tuják vagy cyprusok volnának. És a fekete fák szomoruan bólingattak, mintha mondanák: Biz ez igen sajnos eset . . . Jó éjszakát immár nektek is, szegény emberek. Tudsz-e segíteni, te szegény apa, a te inséged taszit a gyalázatba, a börtönbe . . . Ha volna annyi pénzed, amennyi egy szalon-garnitúrára kell: most semmi baj se volna. De egy szalon-garnitúrára se tudtal pénzt keríteni, te hitvány apa. Tehát a lányodat, a gyönyörű menyasszony-lányodat be fogják csukni . . .

Tóth Benjámín keze lehanyatlott a leánya feje fölül. A leány riadva sikoltott fel:

— Édes apám leveszi rólam a kezét? Eltaszit? Nem segít rajtam?

Az apa lehajolt vergődő leányához. Fölémelte őt a tornác tégláiról apai szívére, melyben nyoma sem volt haragnak, mely tele volt irgalmas, szomorú, kétségbeesett szeretettel.

— Bizonyára megmentelek, szegény kis lányom. Van egy rokonom Erdélyben. Zsugori, de nagyon gazdag ember. Holnap reggel mindjárt elutazom hozzá és meglátgatom a szívet. Kikönyörgöm tőle a pénzt és elhozom neked hogy visszatehesd, mielőtt . . .

Azzal megindult csendesen a hálószobája felé:

— Az edesanyádnak meg ne mondd, hogy miben járok. Mondd neki, hogy szolgálati ügyben utazom el. Most pedig fekjüdj le csendesen hogy föl ne ébredjen.

Es homlokon csókolta a leányát és halkán, lábujjhegyen bement a hálószobába Tóth ur, a kinek jámbor lelkében semmi sem volt a rendes klasszikus apák nagyszerű, impozáns, brutus igazságérzetéből. A lány még sokáig a tornácra maradt és nézte az augusztusi éjszakát. A hold hidegen, részvétlenül, előkelő sáppadsággal uszott a ragyogó és el-eltűnő csillagok közt tova. Mintha azt mondaná: Mi

közöm nekem a földi emberek szomorú irtneteihez? Én megyek tovább a magam után, valamint a gazdag emberek a földön a szegények tragédiái közepette . . .

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNŐ ASZTALIVIZ

165

221

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Dr. Simó Károly,

szülész és nőorvos.

Lakását

május 1-től fogva

Petőfi-utca 8. szám alá (Farkas-féle ház) helyezte át.

623

Bejárat Erzsébet királyné-körutról.

Az elegáns ruha

ma már minden uri ember nélkülözhetetlen szükséglete. Az angol és francia férfidivat egyre hódít s aki előkelően akar öltözködni, annak nem szükséges ma már fővárosi szalonokat igénybe venni. A szép és elegáns modern szabászat leghivatottabb képviselője Aradon a **Sugár József** uri ruha készitési műterme, hol nagy gondal és a modern szabászat kellékeivel elegáns, finom, szép ruhát szerezhet be mindenki. Ajánljuk a n. é. közönség b. figyelmébe ezt a szolid céget: **Sugár József** műtermét, mely a legfinomabb minőségű angol és francia szöveteket tartja raktáron.

A nyári idényre most érkeztek meg a szövetek, melyeknek megtekintése feltétlenül ajánlható. — A **Sugár József** uri ruha készitési műterme az Atzél Péter-utcában, a **színház-épületben** van.

Régi,
jó karban lévő
ablakok

és egyéb használt
épületanyagok,
Választó-utca 13. sz. alatti
telepünkön 631

olcsón eladó.
Fodor és Reisinger,
mérnökök.

489—1901. sz.

Hirdetmény.

Apatelek község határában
talált 1 drb. 1 éves fekete
szőrű, csillagos homloku

csikó,

amennyiben tulajdonosa által
ki nem sajátíttatnék,

f. évi május hó 15-én d. e. 9 órakor
árverésen eladatni fog.

Apatelek, 1901. évi május
1-én.

Magyari Mihály,
jegyző.

620

1048—1901. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisjenői kir. jbiróság mint
tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy
Fodor József simándi lakos végrehaj-
tatonak, Biba Indrej simándi
lakos végrehajtást szenvedő elleni
300 korona tőkekövetelés és jár.,
ugy csatlakozó Braun és Kohnaradi
czég 1500 kor. és jár. és Kaufmann
Sándor simándi lakosok 56 k. 16 f.
és jár. iránti végrehajtási ügyében
(a kisjenői kir. járásbiróság) terü-
letén lévő, Aradmegyében fekvő,
a Cs. Simándi 138. sz. tjkvben A.
I. 8. sz. foglalt beltelkes házra 200
kor. u. ott A. I. 13. 17. 18. és 19.
rsza. foglalt ingatlanokra 2616 ko-
ronában ezennel megállapított ki-
kiáltási árban az árverést elrendelte,
és hogy a fennebb megjelölt ingat-
lan az 1901. évi május hó 18-ik
napján d. e. 10 órakor Simánd
községben megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiál-
tási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10%-át
vagyis 80 kor. és 261 kor. 60 fillért
kézpénzben, vagy az 1881. LX.
törv. cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3338. sz. alatt kelt igaz-
ságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1901. évi márc.
hó 7-ik napján.

A Kisjenői kir. járásbiróság
mint tkvi hatóság.

Tabajdy,
kir. it. táblai bír.

619

Forray-utca 2b szám alatt

egy

622

üzlethelyiség

minden órában

k i a d ó.

Bővebbet: Politzer Miksa ur-
nál Lövész-utca 1.

Most jelent meg

a francia eredeti kiadással egyidejűleg!

ÖT ÉV ÉLETEMBŐL.

Irtta

Dreyfus Alfréd.

A 318 lapra terjedő vaskos kö-
tetben **Dreyfus Alfréd** saját maga
irtta meg öt évig tartó szenvedéseit.
Ez emlékiratban megvan **Dreyfus**
Alfréd elítélésének, lefokozásá-
nak, hazatérésének története. Ördög-
szigeti rabságának **Naplója**, felesé-
gevel folytatott levelezése, s. b. **nyolc**
eredeti rajzzal és késsírással.

Ára 3 korona 50 fillér.

Kapható az 610

Orsz. Közp. Községi Nyomda R.-T.-nál

Budapest. VI., Váci-körút 61. sz.

és minden könyvkereskedésben.

HIRDET MÉNY.

Ó cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel
megindítatik

a XXII-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem közhasznu és
játékonycélokra fog fordítottatni.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább követ-
kező játékterv szerint **365.000 koronára rugnak**, és pedig:

1 főnyeremény ...	150.000 korona.	10 nyeremény ...	1.000 korona.
1 " " " " " "	50.000 " "	20 " " " " " "	500 " "
1 " " " " " "	20.000 " "	50 " " " " " "	100 " "
1 " " " " " "	10.000 " "	100 " " " " " "	50 " "
2 nyeremény ...	5.000 " "	1000 " " " " " "	20 " "
5 " " " " " "	2.000 " "	6500 " " " " " "	10 " "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A hozás visszavonhatatlanul **1901. évi június hó 28-án** Budapesten történik.

== Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva. ==

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Buda-
pesten (Csepel-rakpart. Vámpalota), a mely hatósághoz a megrendelt
sorsjegyek ára postautalvánnyal előre beküldendő, továbbá: vala-
mennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, az összes vasúti állomáso-
kon s a legtöbb dohány-tözsében és váltóüzletben. 353

Budapest. 1901. évi január hó 2-án.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Szabadság-tér 12.

szám alatt 601

a volt Kakujai-féle nagy

üzlethelyiség

azonnal

k i a d ó.

Értekezhetni: **Marek Samu**
és fia bőrkereskedő czégnél.

13—1901. m. g. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a lo-
vak és szarvasmarhák legelőre bo-
csátása nem az előzőleg már meg-
állapított napokon, hanem folyó
évi május hó 7-ik és 8-ik napjain
fog eszközöltetni.

Arad, 1901. évi április hó 29.

Vannay Gyula,
aljegyző.

Barnum és Bailey

világhírű látványossága! május hó 6-ikán Aradon.

E kedvező alkalommal felhívjuk becses figyelmét a **legnagyobb, legol-
csóbb és legizlésesebb**

férfi-, női- és gyermekcipő raktárra

Buchsbaum és Társa

Aradon,

a színház főbejáratával szemben: Atzél Péter-utca 3. szám.

Városi és megyei telefon 442.

Ugyanott nagy választék
gyermek és férfi kalapokban,

gyapju, szalma és gyökérből.

Férfi fehéernémük

kiváló jó és tartós minőségben.

Esőernyők és minden e szakmába vágó cikkek

mindig nagy készletben vannak raktárunkon.

Kiváló tisztelettel

Buchsbaum és Társa.

621

1 pár finom prágai női glacé keztyű csak 90 kr. minden színben.

50 koronán felüli bevásárlásnál 5% engedmény.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíthetnek.

Arad.

Csak egy nap.

Hétfőn, május 6.

BARNUM & BAILEY. A VILÁG LEGNAGYOBB LÁTVÁNYOSSÁGA.

Óriási amerikai mulatóhely,

50 év óta Amerika büszkesége,

jelenleg a Continensen körutazást tesz.

67 óriási, saját külön e célra épített vasuti kocsiával, mely 4 teljes vonatot képez. A teljes „Ensemble“ 12 hatalmas sátorpavillonban lesz kiállítva, melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta 2 előadás, délután 2 és este 1/2 8 órakor. A megnyitás 1 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagy közönségnek alkalmá legyen az élő csodaembereket, a három elefánt csordát és a kettős állatseregletet megtekinteni.

70 gyönyörű lónak egy „Manége“-ben való elővezetése. 400 kitüntetett lónak kiállítása. 3 csorda legkitünőbb idomított elefántnak, 3 porondon egyidőben való elővezetése. 20 nemzetközi némajátékos bohóc.

Egy igazi világkiállítás modern láttnivalókkal. Czirkusz. Hippodrom. Allatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

1000 férfi, asszony s ló.

Törpék, tetováltak, kard nyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes körszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéz nélküli emberek, jonglőrök. 1000 eredeti különös dolog és csodálatra méltó előadások. Egy majdnem vég nélküli sorozata a legujabb produkezióknak, merész, félelmet megvető mutatványok, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárak az ülések fekvése szerint:

Belépés ülő-helyel 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill., zártszék 4 kor., fentartott-hely 5 kor., páholy-szék 6 korona.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejárónál kaphatók. 10 éven aluli gyermekek az összes helyeken kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet a felét fizetik, elővétel csakis az 5 és 6 kor. helyre, az előadás napján.

Jegyek válthatók: ifj. Klein Mór könyvkereskedésében (Fehér Kereszt-szálloda épületében.)

Egy belépő-jegy az összes hirdetett láttnivalóhoz és egy ülő-helyre érvényes.

265

Az előadások Temesváron május 4. és 5-én, Békés-Csabán május 7-én tartatnak meg.

Figyelmeztetés! Óvakodjunk hamis hirdetésektől! Barnum és Bailey hivatalos vezetője vagy csodák könyve és az előadások műsorának első fedéllapján Barnum és Bailey urak arcképe láthatók. Mindkettő a hivatalos látkepes levelezőlapokkal együtt a sátrak belsejében kapható. Minden más ily hirdetés nem hivatalos és így nem pontos. Csakis valódi hirdetményeket vegyünk.

Számtalan, összehasonlíthatatlan és utánozhatatlan, vakmerő, félelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mindegyike mester a maga szakmájában. Minden művész egy csillag. Az arénában bemutatott mutatványok mindegyike egy-egy meglepetést képez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még sohasem lett bemutatva.

Emberi elme által elgondolható leghatálimasabb és legnagyobb látványosság. 3 nagy lovas mutatvány bemutatására szolgáló „Manége“-ban, 2 hatalmas szinpaddal és egy majdnem mérhetetlen hosszúságu futó pályával, 3 óriási terjedelmű légtornászati térséggel.

Egy egész állatsereglet, idomított vadállatokkal.

Mindenféle fajtájú versenyfuttatás, erőművészeti mutatványok, légművészet, a földön és levegőben való tornaművészet bemutatása és új meglepetések.

A bajnokok erejének megfeszítő igyekezete az ügyesség által elért recordok megdöntésére.

